

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (CIAЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з CIAЗ: siaz@pochta.ru

№ 15

4 березня 2014 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 15 2014

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbuv.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2014

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Ворошилов О.

Новый украинский Кабмин — «правительство камикадзе»?	13
--	----

Симоненко О.

Г. Кернес: Харків'яни за єдину Україну і Харків у її складі	25
---	----

Законодавча влада	37
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	53
------------------------------	-----------

Політика	68
-----------------------	-----------

Економіка	88
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	91
---	----

Спікер О. Турчинов: Тільки ВР, відповідно до Конституції, може приймати рішення про введення військ на територію України

Верховна Рада схвалила заяву про виведення іноземних військ з території України. За це рішення проголосували 239 народних депутатів з 331, зареєстрованого в сесійній залі.

Голова Верховної Ради О. Турчинов зазначив, що для зняття напруження, що виникло в Криму, Російська Федерація повинна негайно повернути підрозділи своїх збройних сил, Чорноморський флот у місця своєї постійної дислокації, вивести з автономії всі свої військові підрозділи. «Припинити втручання у внутрішні справи нашої країни. А видача Україні Януковича сприяла б прискоренню нормалізації двосторонніх відносин наших країн», – сказав спікер.

Відповідно, він запропонував депутатам «оформити заявою цю пропозицію Верховної Ради, що стосується чіткого підкреслення виняткової компетенції парламенту про введення іноземних військ на територію України і про нормалізацію ситуації, яка пов'язана з виведенням військових з території України».

Тільки Верховна Рада, відповідно до Конституції, може приймати рішення про введення військ на територію України. Про це заявив на засіданні парламенту в. о. Президента України, голова Верховної Ради О. Турчинов, коментуючи вчорашнє повідомлення представника Росії в Раді безпеки ООН на засіданні Радбезу ООН, що экс-президент В. Янукович нібито звернувся до РФС з проханням про введення російських військ на територію України.

О. Турчинов підкреслив: «Відповідно до Конституції України і українського законодавства, тільки Верховна Рада України і лише Верховна Рада України може приймати рішення у разі потреби про введення іноземних військ на свою територію».

Він додав, що це «виключно компетенція парламенту України». «І ніякі провокації не можуть застосовуватися під прикриттям заяви будь-якого громадянина, навіть експрезидента», – зазначив О. Турчинов.

Як повідомлялося, 3 березня на засіданні Ради безпеки ООН представник Росії в Радбезі ООН В. Чуркін заявив, що В. Янукович попросив президента РФ В. Путіна ввести війська в Україну.

В. Чуркін продемонстрував нібито лист В. Януковича від 1 березня з відповідним зверненням. У листі В. Янукович стверджує, що в Україні відбулося захоплення влади й Україна нібито опинилася на порозі громадянської війни, а також що в Україні панують хаос й анархія. Також говориться, що нібито життя і безпека, права людей на Півдні, Сході та в Криму під загрозою, люди переслідуються за політичними й мовними ознаками.

В. Чуркін зазначив, що саме це спонукало використовувати Збройні сили РФ для відновлення справедливості.

Представник США в РБ ООН поставила під сумнів слова представника Росії, зазначивши, що слова розходяться з дійсністю. «Якщо послухати російського представника, можна подумати, що московська влада є бригадою швидкого реагування для Ради з прав людини, і виступ не ґрунтується на фактах реальності», – зазначила вона.

З подібною позицією виступили й представники Франції і Великобританії. Представник Великої Британії, зокрема, підкреслив, що після своїх дій, які порушують міжнародне законодавство, Росія не повинна дивуватися політичним й економічним санкціям.

В. Путін не розраховував на швидку, скоординовану й однозначну реакцію світу щодо силового сценарію проти України. Більше того, реакція світу шокувала президента РФ. Таку думку висловив колишній посол України в Білорусі (2010–2011), екс-депутат Верховної Ради й екс-віце-прем'єр-міністр Р. Безсмертний, передає УНН з посиланням на прес-службу «Третьої української республіки».

«Чіткі й однозначні заяви Радбезу ООН, заяви очільників Європи, відкликання послів провідних країн світу з Москви,

наміри виключити Росію із складу G8 зупинили розгортання так званого “абхазького” сценарію щодо України. Наміри світу економічно ізолювати РФ призвели до того, що “бліц-криг” було провалено», – переконаний політик.

Р. Безсмертний переконаний, що В. Путін, оголосивши Україні війну, пішов ва-банк. «Європейська Україна для Кремля – це катастрофа. Путін боїться європейської України, підписання угоди з ЄС. Усі його сьогоднішні кроки – це стара гра в Митний союз й імперську Росію», – зазначив політик.

Проте, на переконання Р. Безсмертного, оголосивши війну, В. Путін увімкнув таймер своєї особистої політичної катастрофи. «Розіграний у 2008 р. в Абхазії сценарій в Україні не спрацював завдяки витримці української влади, – наголосив він. – Заява Чуркіна в ООН – прес-конференція Януковича в Ростові – загострення ситуації в Криму – це російський план повернення Януковича як гаранта непідписання Угоди про асоціацію з ЄС. Проте останні події чітко показали, що в нас экс-президент нікому не потрібен», – наголосив політик.

Як стало відомо 4 березня, президент Росії В. Путін віддав наказ військам, які брали участь у навчаннях поблизу кордонів України, повертатися в місця постійної дислокації. У Верховній Раді України це рішення оцінюють по-різному.

3 березня міністр оборони Росії С. Шойгу на селекторній нараді наказав до 7 березня повернути в пункти постійної дислокації сили, що брали участь у військових навчаннях. Таким чином, війська РФ починають виконувати рішення президента РФ. «Вимагаю виконати це завдання організовано, не допустити порушення вимог безпеки, виведення з ладу озброєння та військової техніки», – доручив російський міністр.

Напередодні В. Путін особисто спостерігав за фінальним етапом військових навчань на полігоні «Кирилівський» у Ленінградській області.

Президенту Росії була представлено доповідь про успішне проведення навчань. Як повідомив прес-секретар В. Путіна Д. Песков, після цього президент Росії віддав наказ військам згорнути навчання (*УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/>

1311560-v-putin-ne-ochikuvav-takoyi-reaktsiyi-svitu-na-diyi-schodo-ukrayini-eks-vitse-premyer), NEWS.ru (http://news-ru.ua/ukraine/04mar2014/voiska_vuvod.html), BBC Україна (http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2014/03/140304_military_exercises_russia_dk.shtml). – 2014. – 4.04).

Схвалено Програму діяльності Кабінету Міністрів України

Програма діяльності Кабінету Міністрів України.

Сьогодні Україна перебуває в найглибшій за всю історію своєї незалежності економічній, політичній і соціальній кризі. Держава доведена до межі банкрутства, суспільство – до соціальної й гуманітарної катастрофи. Реальною стала загроза втрати Україною суверенітету й територіальної цілісності. Країна опинилася за крок від фінансово-економічного колапсу.

Зростання реального ВВП за два останні роки – нульове. Державні фінанси – у критичному стані. Дефіцит державного бюджету у 2013 р. становив 65 млрд грн, з урахуванням усіх зобов'язань уряду – понад 80 млрд грн.

Державна скарбниця розкрадена. Станом на лютий 2014 р., залишок коштів на Єдиному казначейському рахунку – 4,3 млн грн, при тому що несплачені платіжні доручення – майже 10 млрд грн.

Сукупний зовнішній борг на кінець 2013 р. досяг 140 млрд дол., або близько 80 % ВВП, у тому числі короткостроковий – 65 млрд дол., що більше ніж у чотири рази перевищує золотовалютний запас держави, який становить сьогодні лише 15 млрд дол.

До критичного рівня погіршився діловий та інвестиційний клімат. Іноземні компанії і банки йдуть з України. Співробітництво з міжнародними фінансовими інститутами зруйноване. Країна фактично позбавлена потенціалу економічного відновлення.

Депресивний стан економіки унеможливорює підтримання належних соціальних стандартів для переважної більшості

населення. Зберігаються мільярди заборгованості із зарплат, соціальних виплат і допомог. Мільйони українських сімей поставлені на межу виживання.

Відбулася майже повна правова делегітимізація державної влади, її вихід з-під контролю суспільства. Замість свого конституційного призначення – служити інтересам українського суспільства – державна влада її головними суб'єктами використовувалася з метою самозбереження й збагачення. Корупція стала системним елементом державного управління та основним способом вирішення життєвих питань.

Зруйновано правоохоронну та судову системи держави; суд, прокуратура та інші правоохоронні органи стали елементами єдиного репресивного механізму, спрямованого на захист влади, її свавілля і безкарності. Громадяни, позбавлені легітимних способів захисту своїх прав і свобод, змушені були вдатися до масових протестів, а дії влади з їх придушення призвели до чисельних людських жертв.

Цілі й завдання уряду

Забезпечення суверенітету, територіальної цілісності й недоторканності України.

Підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, невідкладна імплементація її положень. Виконання всіх необхідних умов для якнайшвидшого досягнення безвізового режиму з країнами Європейського Союзу для українських громадян.

Розвиток усебічних добросусідських відносин з Російською Федерацією в усіх сферах, на новій, дійсно рівноправній основі, яка враховує як даність незворотний європейський вибір України й перспективу її членства у ЄС.

Відновлення програм співпраці з МВФ і виконання всіх умов, необхідних для отримання допомоги від МВФ і ЄС.

Невідкладна стабілізація фінансової ситуації. Жорстка економія бюджетних коштів. Ретельний перегляд чинних податкових пільг, виданих на індивідуальній чи галузевій основі, на предмет їх реальної ефективності в сприянні розвитку та соціальної доцільності. Кардинальне зменшення різного роду субсидій, які викривлюють умови

конкуренції, дестабілізують державні фінанси та сприяють поширенню корупції.

Забезпечення справедливого правосуддя. Відновлення зруйнованих «судовою реформою» 2010 р. гарантій самостійності судової влади та незалежності суддів.

Реформування правоохоронних органів, забезпечення ефективності їхньої діяльності, дотримання принципу верховенства права, прозорості та підзвітності суспільству.

Повне та всебічне розслідування фактів загибелі людей, вчинення інших злочинів, пов'язаних з проведенням масових акцій протесту у листопаді 2013 р. – лютому 2014 р. Спрямування головних зусиль на виявлення та притягнення до кримінальної відповідальності організаторів і виконавців цих злочинів.

Формування нової системи влади на принципах верховенства права, відкритості й прозорості діяльності органів державної влади. Рішуча та системна протидія корупції, передусім у вищих органах державної влади. Створення Національного антикорупційного бюро.

Проведення люстрації передусім правоохоронних органів і судів, з метою очищення їх від тих, хто зловживав владою, порушував конституційні права людини й громадянина.

Забезпечення жорсткого контролю з боку суспільства за використанням бюджетних коштів. Забезпечення прозорості державних закупівель. Скорочення видатків на утримання влади, скасування необґрунтованих пільг високопосадовцям.

Прийняття (у короткостроковій перспективі) необхідних непопулярних рішень щодо цін і тарифів, із запровадженням відповідних компенсаторних механізмів адресного характеру.

Реформа політичної системи та виборчого законодавства. Створення ефективних механізмів запобігання узурпації державної влади та порушення принципу її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Забезпечення чесних і прозорих президентських виборів 2014 р.

Демоніфікація економіки. Усунення обмежень для конкуренції і штучних преференцій окремим суб'єктам господарської діяльності. Розширення свободи підприємницької діяль-

ності, істотне скорочення функцій адміністративного регулювання економіки.

Відновлення довіри з боку інвесторів до України, заохочення іноземних інвестицій. Запровадження прозорих і єдиних правил для всіх суб'єктів економічної діяльності.

Захист прав власників та інвесторів. Гарантування державою недоторканності прав власності та зміцнення інституту власності як основи ринкової системи господарювання.

Забезпечення енергетичної безпеки й енергозбереження. Реформа енергетичного сектору відповідно до вимог Договору про створення Енергетичного співтовариства, у т. ч. III енергетичного пакета ЄС. Поступове заміщення імпортного газу газом власного видобування. Диверсифікація джерел і шляхів поставок енергоресурсів. Реалізація довгострокової державної програми підвищення енергоефективності. Істотне зменшення на цій основі потреб економіки в імпорті енергоресурсів.

Формування і здійснення виваженої і послідовної державної гуманітарної політики, яка ґрунтуватиметься на врахуванні етнічного, культурного, конфесійного різноманіття українського суспільства. Забезпечення безумовного дотримання прав громадян і всіх суспільних груп (соціокультурних, мовних, конфесійних тощо) на отримання освіти та інформації, на спілкування рідною мовою, на свободу совісті (віросповідання та церковно-релігійного самовизначення).

З метою поширення використання державної мови в інформаційному, освітньому, культурному просторах, у побуті й суспільних комунікаціях, здійснення всебічного державного сприяння національним українським культурним індустріям, виробництву якісного україномовного інформаційного, культурного, освітнього продукту та його просуванню в т. ч. за допомогою новітніх технологій. Захист державної та інших мов згідно з вимогами ст. 10 Конституції України.

Негайне припинення практики необґрунтованого закриття шкіл, забезпечення доступу до якісної освіти як соціального ліфту – незалежно від рівня матеріального забезпечення родин. Децентралізація управління системою освіти. Забезпечення зв'язку освіти з вимогами сучасного ринку праці.

Недопущення скорочення мережі медичних установ, забезпечення доступності якісних медичних послуг для громадян країни. Запровадження комплексу заходів із стимулювання добровільного медичного страхування.

Повернення капіталів, що перебувають і зареєстровані в Республіці Кіпр, офшорних зонах та інших юрисдикціях, які дають змогу незаконно уникати оподаткування в Україні.

Механізми реалізації програми

На виконання цієї Програми Кабінет Міністрів приймає власні акти, розробляє та вносить законодавчі ініціативи до Верховної Ради України.

Виконання Програми забезпечується діяльністю органів виконавчої влади, здійснюваних на основі Конституції України, законів України, рішень Кабінету Міністрів України, прийнятими в межах його повноважень.

Законодавчі акти, необхідні для реалізації Програми:

Про люстрацію.

Про Національне бюро розслідувань (Антикорупційне бюро).

Про Концепцію реформування правоохоронної системи України.

Про судоустрій і статус суддів (нова редакція).

Про порядок фінансування судової влади в Україні.

Про прокуратуру (нова редакція).

Про адвокатуру та адвокатську діяльність (нова редакція).

Про оперативно-розшукову діяльність (нова редакція).

Про Службу безпеки України (нова редакція).

Про Вищу раду юстиції (зміни).

Про міліцію.

Про Державну пенітенціарну службу України.

Зміни до Кримінального процесуального кодексу України.

Нові виборчі закони.

Про всеукраїнський референдум (нова редакція).

Про місцеві референдуми.

Про доступ до публічної інформації (нова редакція).

Про мирні зібрання.

«Кодекс економічного зростання» (нова редакція Податкового кодексу).

Про внесення змін до Державного бюджету України (з урахуванням оновленого макроекономічного прогнозу розвитку України у 2014 р.).

Про внесення змін до Закону України «Про здійснення державних закупівель» (щодо посилення прозорості закупівель підприємств).

Зміни до законодавства, які удосконалять правову базу демонополізації економіки, антимонопольного контролю та регулювання, захисту конкуренції.

Про порядок постачання природного газу населенню України.

Про державне регулювання у сфері енергетики. Про ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів.

Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо державного контролю у сфері надання податкових пільг і стимулів та децентралізації).

Про місцеве самоврядування (нова редакція).

Про освіту (нова редакція).

Про вищу освіту (нова редакція).

Про студентське самоврядування.

Про Концепцію державно-конфесійних відносин в Україні (Концепція схвалена Всеукраїнською радою церков і релігійних організацій).

Про Концепцію гуманітарної (соціокультурної) політики України.

Про національне культурне виробництво.

Закон України про права пацієнтів.

Зміни до Податкового кодексу України (щодо стимулювання добровільного медичного страхування).

Закон про референтне ціноутворення на ліки.

Результати реалізації Програми

Виконання програми забезпечить:

1. Зниження рівня суспільно-політичної напруженості, відновлення законності й правопорядку, функціонування діяльності органів державної влади на конституційних засадах, зниження рівня корупції, посилення правового захисту та безпеки громадян.

2. Зміцнення суспільної єдності й громадянської злагоди в Україні.

3. Запобігання колапсу національної економіки. Бюджетну збалансованість, формування реалістичних бюджетів, підвищення прозорості та раціональності бюджетного процесу. Економічне відновлення, закладення основ кардинальної реструктуризації економіки у напрямі інноваційної моделі – створення привабливого інвестиційного клімату, належних умов розвитку малого і середнього підприємництва, стимулювання національного бізнесу в створенні конкурентних товарів і послуг та їх виведення на міжнародні ринки.

4. Прискорення залучення країни до міжнародних економічних і фінансових мереж.

5. Збереження наявних, а в перспективі створення нових робочих місць. Наявність ресурсів для утримання соціальних стандартів, доступності медичних, освітніх, культурних послуг, запобігання зниженню рівня життя.

6. Інтеграцію ринків електроенергетики та природного газу з енергетичними ринками ЄС, підвищення рівня інвестиційної привабливості інфраструктури ПЕК України, розвиток енергетичних ринків на засадах ефективності, прозорості, конкуренції, що забезпечить передумови для підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Подолання критичної залежності від імпорту енергоносіїв фактично з єдиного джерела. Перехід до енергозабезпечення національної економіки за рахунок енергозбереження і власних, у т. ч. високотехнологічних джерел енергії.

7. Підвищення якості та доступності для всіх громадян України освіти, охорони здоров'я, інформації, культурного надбання. Безумовне дотримання прав громадян і суспільних груп на вільний розвиток національних мов і культур, зміцнення позицій державної мови і рівня захищеності національних інформаційного, освітнього, культурного просторів.

8. Практичну реалізацію європейського цивілізаційного вибору України шляхом підписання і виконання Угоди про асоціацію з ЄС, створення передумов для всебічної модернізації держави на європейських засадах, кардинальне розширення для громадян України інформаційного, освітнього,

культурного просторів, можливостей самореалізації та кола міжлюдських контактів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua).* – 2014. – 27.02).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, ст. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ, канд. ист. наук

Новый украинский Кабмин – «правительство камикадзе»?

27 февраля Верховная Рада проголосовала за нового Премьера и утвердила Кабмин.

Накануне вечером его состав был представлен Майдану.

Источники отмечают, что найти людей на должности было сложно – многие называют правительство «Кабмином для камикадзе». Дело в том, что внимание к министрам будет более чем пристальное, а ситуация в стране очень сложная: экономический кризис, грядут выборы Президента и, возможно, Верховной Рады.

Следует отметить, что список будущих министров, объявленный на Майдане, вызвал неоднозначную реакцию народа: если кандидатуры проявили себя на Майдане, активистов воспринимали на ура, но услышав хорошо знакомые фамилии политиков с «историей», люди возмутились (протестующие критически встретили, например, фамилию А. Авакова, нардепа от ВО «Батьківщина» и др.). Исполняющий обязанности Президента А. Турчинова, который призвал выбрать хоть какую-то власть, а взамен обещал перевыборы Верховной Рады и свою отставку, освистали. После объявления списка Кабмина люди поднимали плакаты «Где вы были во время штурма?» и «Где изменения?».

После оглашения кандидатов в правительство со сцены Майдана А. Яценюк заявил журналистам, что «такого правительства, которое сейчас было репрезентовано, не было

никогда за всю историю украинской независимости. Впервые в истории Украины правительство формируется таким образом», – добавил он, подчеркнув, что в предложенном составе правительства нет «ни одного олигарха».

«Я могу заранее сказать, какая судьба всех членов Кабмина, – это политические камикадзе, – спрогнозировал политик. – Перед этим правительством будут невероятные вызовы и надо совершенно откровенно говорить, что те, кто идет в это правительство, с одной стороны, спасают страну, с другой – должны понимать, что совершают политическое самоубийство», – отметил А. Яценюк, пояснив, что члены Кабмина будут принимать непопулярные решения и на длительное время могут уйти с политической арены.

В Верховной Раде за назначение Премьер-министром А. Яценюка проголосовал 371 депутат, а за утверждение всего состава Кабмина – 331 депутат. Также парламент принял программу деятельности Кабинета Министров, основное внимание в которой уделено экономическим реформам.

В целом, в соцсетях новое правительство называют «бютовским», поскольку сразу семь кресел в нем заняли политики, которые так или иначе связаны с «Батьківщиною»: это А. Яценюк (Премьер), В. Ярема (первый вице-премьер, контролирует силовой блок), А. Аваков (МВД), М. Бурбак (Мининфраструктуры), Л. Денисова (Минсоцполитики), П. Петренко (Минюст) и О. Семерак (министр Кабинета Министров). Три должности заняли «свободовцы» – вице-преьера (А. Сыч), главы Минэкологии (А. Мохник) и главы Минагрополитики (И. Швайка). Несколько кресел получили общественные активисты, которые проявили себя во время массовых протестов: «голос Майдана» Е. Нищук возглавил Минкульт, один из лидеров Автомайдана Д. Булатов – Министерство молодежи и спорта, координатор медслужбы Майдана О. Мусий – Минздрав, журналистка Т. Черновол стала руководителем Антикоррупционного бюро, а ее коллега Е. Соболев – Люстрационной комиссии.

Кроме того, вице-премьером по региональной политике назначен мэр Винницы В. Гройсман, Министерство финансов

возглавил А. Шлапак, работавший первым заместителем главы Секретариата Президента при В. Ющенко, Министерство экономики – основатель Киево-Могилянской бизнес-школы П. Шеремета, Министерство энергетики и угольной промышленности – Ю. Продан (глава Минэнерго, 2007–2010), Министерство образования и науки – ректор Киево-Могилянской академии С. Квит.

Парламент также назначил посла Украины по особым поручениям А. Дешицу и. о. главы МИДа, а и. о. министра обороны – бывшего командующего ВМС, представителя партии «Свобода» И. Тенюха.

УДАР В. Кличко не получил в правительстве ни одного кресла, поскольку, как заявили его представители, партия хочет полностью сконцентрироваться на президентских выборах.

Вместе с тем, как отметила организация Transparency International (неправительственная международная организация по борьбе с коррупцией и исследованию уровня коррупции по всему миру, основана в 1993 г., на настоящий момент имеет филиалы более чем в 100 странах мира), ее обеспокоило то, что формирование коалиционного правительства Украины происходило «фактически без обнародования критериев отбора членов». Организация призвала «все стороны этого процесса к реальному соблюдению принципов прозрачности и добропорядочности».

Ее эксперты считают, что претенденты еще до назначения на должность должны были публично обнародовать декларации об имуществе, доходах, тратах и обязательствах финансового характера. Transparency International напомнила, что именно коррупция стала одной из причины массовых протестов, которые привели к смене власти.

Также, судя по сообщениям СМИ, нельзя сказать, что согласование кандидатур проходило гладко. Так, должность министра здравоохранения вначале предлагали доктору медицинских наук, основателю Института дерматологии и косметологии О. Богомолец, однако после условий, выдвинутых ею, отозвали предложение.

«Я получала звонки от людей, которые спрашивали о моем отношении к этому предложению. Я сказала, что готова

рассматривать его на таких условиях. Первое – полный аудит и санация всей системы, открытие коррупционных схем и привлечение к ответственности тех людей, которые в этой схеме задействованы. Второе – полное открытие всех финансовых потоков, раскрытие всех тендерных процессов для того, чтобы они были открытыми и проводились на открытых условиях. И эти финансовые потоки должны быть переданы в области, а не держаться централизованно в Минздраве. Третье условие – приведение новой, проверенной, чистой команды. Еще одним условием было предоставление больших полномочий профсоюзам медиков. Следующее условие – присутствие постоянной прямой видеотрансляции из Кабинета Министров», – сказала О. Богомолец.

Однако после этого в кулуарах было принято решение об отказе врача от должности. «После того как я передала эти условия, в кулуарах было принято решение, что я от должности министра здравоохранения отказываюсь. Вместо этого мне предложили должность вице-премьера по гуманитарным вопросам», – сказала О. Богомолец.

Она сначала приняла предложение, однако после того, как узнала состав правительства, отказалась от него. «Мне была предоставлена несоответствующая информация относительно состава правительства, и я дала предварительное согласие на то, чтобы принять эту должность. Однако в два часа ночи я узнала реальный состав правительства, что там не все люди отвечают нашим условиям – это честность, профессионализм и отсутствие любых политических пристрастий. На основании этого я ...сообщила чиновникам, что отказываюсь от должности», – заявила О. Богомолец.

Добавим, что в кулуарах ВР О. Богомолец уточнила, что ей не позволили бы сделать системные изменения в порученной сфере. По ее словам, ей просто предложили стать лицом новой власти.

Отказался от предлагаемой должности и Б. Тарасюк, который должен был стать вице-премьером по вопросам европейской интеграции. По его словам, назначение на эту должность не было согласовано с ним, а сама должность является «церемониаль-

ной, поскольку не подкреплена полномочиями и кадровым потенциалом», а он не привык быть «свадебным генералом».

Интересно, что в частных беседах (например, с корреспондентами Gordonua.com) некоторые претенденты на высокие посты признались, что о своем будущем назначении услышали со сцены Майдана, предварительного согласия на это они не давали.

Да и списки с составом будущего правительства, которые в последние дни попадали в СМИ, свидетельствуют, что решения по некоторым должностям принимались в последнюю минуту. Так, накануне на должность министра аграрной политики претендовал А. Мирный, а М. Бурбак, который возглавил Министерство инфраструктуры, вообще не фигурировал среди потенциальных кандидатов в министры.

Не остался без внимания и тот факт, что вчерашняя оппозиция отдала ряд должностей в Кабмине лидерам Евромайдана.

Директор Института глобальных стратегий В. Карасев считает этот прецедент правильным, поскольку новая власть, так или иначе, вынуждена прислушиваться к мнению протестующих. Он связывает предложение лидерам Майдана ряда должностей в новом правительстве с процессом интеграции активной части Майдана в новые государственные структуры и институты, взамен тех, которые рухнули в последние три месяца.

Нежелание ряда лидеров Майдана занять посты в новом правительстве В. Карасев связал с присутствием в их сознании романтики уличной политики. Но эксперт отметил, что со временем им придется сделать выбор: либо вообще уйти из политики, либо влиться в нее.

В то же время политолог подчеркнул, что «прийти в Кабмин и занять кабинеты – еще не значит принимать решения и получить власть. Способны ли из людей, которые воевали на Грушевского, выйти политуправленцы? Это же совершенно разные вещи. Политик на улице – это одно, а в управлении государством – другое. Тут необходимы время и опыт».

Напротив, **директор компании Berta Communications политтехнолог Т. Березовец** считает, что в новое правительство

следует назначать молодых демократов, а назначение по принципу заслуг перед Майданом считает «глупым прецедентом», чреватым «печальными последствиями».

Предоставление ряда должностей лидерам Майдана со стороны новой власти он связывает с желанием показать, что новая власть прислушивается к пожеланиям протестующих: «Это попытка, грубо говоря, уравновесить появление весьма странных одиозных личностей».

Нежелание же ряда представителей Майдана занимать посты в новом правительстве Т. Березовец связал с тем, что сегодня непонятен принцип транспарентности (прозрачности. – Авт.) формирования правительства: «Если бы люди заявили, что вот, по таким принципам мы начинаем формировать те или иные вещи, то это было бы понятно. А так у людей вызывает очень много нареканий и вопросов. Подобные подходы мало чем отличаются от того, что существовало раньше».

Бывший и. о. министра финансов Украины И. Уманский также считает неправильными назначения в новое правительство, связанные с деятельностью на Майдане.

По его словам, логика формирования нового правительства ему не до конца понятна. «Я так до конца и не понял принцип формирования нового правительства. Здесь видится смесь подходов. Видно, что есть чисто политические назначения, есть технические, а есть элементарная плата за Майдан, что, с моей точки зрения, неправильно. Изначально у всех ведь было понимание, что правительство должно быть даже не техническим, а технократическим, то есть состоять исключительно из профессионалов. Сегодня такой логики не наблюдается», – считает специалист.

В то же время политик призвал не критиковать новый Кабин преждевременно. «Да, у многих членов Кабмина опыт работы с задачами государственного масштаба отсутствует. Но я бы не спешил критиковать их до момента первых действий и решений, – отметил И. Уманский. – В этом Кабмине достаточно много достойных людей с хорошим опытом и пониманием работы, а есть люди с полным отсутствием такого опыта. Оправдают ли они доверие – жизнь покажет».

Со своей стороны **президент Центра рыночных реформ Украины В. Лановой** уверен, что новый состав Кабинета Министров Украины нельзя назвать профессиональным. «К сожалению, формирование правительства, исходя из профессионального подхода и моральных качеств, которых требует Майдан, ограничилось тем, что (в состав Кабмина. – Авт.) включают людей из узкого круга либо партии “Батьківщина”, либо ВО “Майдан”, которое совместно с парламентской оппозицией олицетворяло верхушку “майдановского” движения», – констатировал эксперт.

«Теперь все выглядит так: ради того, чтобы Майдан не возмутился, чтобы он разошелся, берут людей просто с Майдана, которые профессионально никаким образом не отвечают тем или иным функциям, которые на них возлагаются», – заявил В. Лановой. По его оценкам, новый состав правительства не озвучивает «конструктивных идей и подходов; вообще нет речи о реформах».

Внефракционный народный депутат И. Богословская заявила, что «состав нового правительства и коалиции – это попытка скрестить ежа с ужом». Нардеп считает, что новый состав Кабмина – это помесь профессиональных, опытных людей с незапятнанной репутацией и коррупционеров, которых к правительству нельзя было подпускать на пушечный выстрел. «На Майдане можно было услышать, кого поддерживают люди, а кому они не доверяют. Но, похоже, что власть продолжает наступать на старые грабли. Выводов никто не сделал, и в Кабмин просочились политики, на которых, если уж быть откровенным, клейма негде ставить», – отмечает И. Богословская.

По словам **украинского политического и экономического эксперта Б. Кушнирука**, в экспертном сообществе доминирует мнение, что новый Кабинет Министров должен быть правительством технократов. «Он должен быть отделен от политики – от побежденных и победителей. У него должен быть карт-бланш на работу шесть-девять месяцев до следующих парламентских выборов, которые с большой долей вероятности пройдут в этом году. Поэтому для такой работы на данном

этапе необходимо сформировать правительство, которое бы не представляло ту или иную политическую силу», – сказал Б. Кушнирук.

Эксперт считает, что Премьер-министр и члены его кабинета должны взять на себя обязательства не баллотироваться в Президенты на предстоящих внеочередных выборах главы государства 25 мая 2014 г. А также не рассматривать работу в государственных органах на высших должностях в качестве трамплина к предстоящей парламентской гонке. «То, что этого всего мы не видим и совершенно не можем понять, по какому принципу отбираются чиновники на высокие государственные должности – вот это очень беспокоит экспертов. Мы видим, что новое правительство становится отображением другого подхода, чем тот, который декларируется на Майдане», – отмечает Б. Кушнирук.

В свою очередь **эксперт Центра политико-правовых реформ В. Тимощук** подчеркивает, что правительство не должно формироваться как безынициативное образование и исполнитель чужой воли: «Для того чтобы новое правительство смогло вывести страну из руин, вызванных режимом Януковича, необходимы кардинальные реформы. И здесь даже вопрос, каким будет это правительство, вторичен: коалиционным или “техническим”. Важнее системные изменения в формировании и в организации деятельности правительства, в том числе и исполнительной власти в целом. Прежде всего, ...правительство не должно быть бесхребетной командой с единственной задачей – сбор средств во всех сферах общественной жизни для их дальнейшего централизованного распределения (тем более в интересах нескольких человек). Правительство не должно безучастно ждать “поручений” Президента. Тем более что и по любой редакции Конституции Украины (и в 1996, и 2004) практика издания таких поручений является неправомерной. Правительство должно стать самостоятельным и инициативным субъектом, формирующим государственную политику, вырабатывающим необходимые обществу решения. Правительство должно самостоятельно генерировать реформы. А для этого критически важно эффек-

тивное выполнение правительством функции “анализа политики”. То есть министерства должны постоянно мониторить состояние дел в секторах своей ответственности, своевременно выявлять (прогнозировать) проблемы, определять их причины, вырабатывать варианты решения проблем, оценивать позитивы и недостатки каждого варианта. Министры должны выбирать лучшие для общества варианты политики, убеждать парламент и общество в правильности выбранных решений.

При этом есть несколько предпосылок для надлежащего внедрения этой концепции. Прежде всего важно четко определить миссию каждого министерства. Например, это может быть: для Минюста – обеспечение верховенства права в Украине, прав и свобод человека и гражданина, для Минфина – обеспечение роста доходов Государственного бюджета Украины, содержание его дефицита в законодательно определенных пределах, а также прозрачное и эффективное использование государственных финансовых ресурсов, для Минэкономики – создание благоприятных условий для развития предпринимательства и инвестиционной деятельности и т. д. Очень важно изменить внутреннюю организацию министерств. Должности министров являются политическими, поэтому их должны занимать лица, готовые в инициативном порядке брать ответственность за проведение реформ. Кстати, это означает, что в “милитаризированных” министерствах (МВД, Минобороны) на должности министров должны назначаться гражданские лица, а не кадровые милиционеры или военнослужащие. При таких условиях инициированные министрами реформы имеют большие шансы быть внедренными, чем когда речь идет о выполнении чужих и не всегда понятных указаний из Администрации Президента».

Также В. Тимошук отметил, что «в нынешних условиях формирования переходного правительства очень важно, чтобы оно было сбалансировано выходцами из разных регионов. Возможно, сейчас следует минимизировать в правительстве участие действующих народных депутатов Украины, отдавая преимущество специалистам с профессиональным опытом и знаниями в соответствующих сферах государственной

политики. Поддержку министрам должен предоставлять политически нейтральный аппарат, возглавляемый профессионалом – государственным служащим. Именно беспристрастный аппарат сможет давать лучшие варианты политики, основанные на публичном интересе и неуклонном соблюдении правовых рамок. А образованные под основные задачи министерства департаменты смогут приобрести необходимую способность для качественного выполнения функций анализа политики, сохранения институциональной памяти».

Политолог, председатель правления Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко акцентирует внимание на том, что, «так или иначе, но это правительство будет временным, оно должно выполнить задачи стабилизации. Думаю, состав правительства будет неоднократно изменяться и затем будет заменен более стабильным и более легитимным правительством, сформированным новыми институтами власти – Президентом и парламентом... Речь идет о формировании революционно- экспериментального правительства. Почему? Потому что составляющей правительства, фактическим участником новой политической правительственной коалиции является Майдан. Там значительная часть активистов и сторонников Майдана. А почему экспериментальное? Потому что значительная часть его никогда не работала в системе государственного управления. Безусловно, для них работа на новых должностях будет серьезным испытанием».

Также эксперт отмечает, что было бы хорошо запретить новоизбранным членам Кабмина идти потом на выборы. Внести предвыборную компоненту в деятельность Кабмина, которому придется разрешать кризис, – некорректно. Идеальное правительство – технократическое (то есть без чистых политиков, состоящее из серьезных специалистов, профессионалов в своих сферах. – Авт.).

Отдельно политолог остановился на задачах и проблемах работы органов, которые будут заниматься люстрацией и борьбой с коррупцией. «Многое будет зависеть не от того, кто эти должности возглавил. У этих людей репутация с точки зрения Майдана неплохая. Но здесь важно, чтобы у руково-

дителей были необходимые полномочия и чтобы эта работа велась на основе закона, чтобы здесь было меньше политического субъективизма», – отметил эксперт, добавив, что «революционное своеволие – ничем не лучше “беспредела” прошлой власти».

В. Фесенко также не исключает шквал критики в адрес нового правительства. «Шума вокруг работы нового правительства будет очень много, а что касается практических результатов, то здесь сложнее. Потому что будут определенные проблемы переходного периода, есть проблема с тем, что часть новых правительственных чиновников не имеют опыта государственного управления, не все пройдут испытание. Часть правительства, между прочим, опытные технократы, часть политиков из “Батьківщини” и ВО “Свобода”».

При этом эксперт считает показательным тот факт, что в исполнительной власти нет представителей УДАРа. «Думаю, что мы сейчас уже видим определенные расхождения в интересах и стратегии тех политических сил, которые представляли Майдан. И это, по-видимому, неминуемая ситуация, когда прежние союзники постепенно начнут конкурировать между собой. Но УДАР, хотя и не принял участие в этом правительстве, дал возможность ему работать, поддержал его. Поэтому начало конкуренции между ними – это скорее дело будущего», – подытожил В. Фесенко.

Со своей стороны киевский *политолог С. Таран* убежден, что в нынешних условиях правительство могло быть сформировано только по квотному принципу. «Если ходить по Майдану и спрашивать у людей, кто у вас вызывает доверие, тогда сто лет не сможем выбрать Кабмин. Если без популизма, то правительство народного доверия формируется именно таким образом: те силы, которые имеют поддержку в обществе, формируют коалицию и получают свои квоты. Если говорить о качественном наполнении правительства, надо поставить конкретные требования и критерии: профессиональное соответствие, отсутствие конфликта интересов и бизнеса, прозрачность доходов и расходов. Если этого будут придерживаться, получают доверие среди граждан и могут быть эффективными», – отметил он.

В то же время, по словам политолога, нужно не забывать, что нынешнее правительство является переходным. «Оно возьмет на себя весь негатив, сделает очень много непопулярных мер. Сначала мы его проклянем, но потом когда-то вспомним добрым словом», – добавил С. Таран.

О. Айвазовская (*Гражданская сеть «ОПОРА»*) убеждена, что «новое правительство ...должно быть сверхпрофессиональным, потому как проблемы в стране огромны в каждой отрасли, максимально аполитичным в лицах, ведь его вынужденно непопулярные, но крайне важные шаги должны воспринимать и на Востоке, и на Западе. Эффективное правительство сегодня может формироваться исключительно по двум принципам: ставить на высокие должности можно только временных, но эффективных кризисных менеджеров, и они должны спокойно восприниматься всей Украиной, а не только “майдановской” ее частью».

В свою очередь **политтехнолог С. Дидковский** считает, что при сложившейся системе отношений в украинском обществе любое правительство можно оценивать по шкале «плохой – еще хуже». «Мы видим, что ведущие должности в государственных органах занимают не менеджеры, а те, кто победил в политических баталиях. Ни одно украинское правительство никогда “не страдало” от избытка профессионалов. Сегодня нет большой разницы, будут ли в новом Кабинете Министров представители бывшей власти или нынешней, главное, чтобы в нем работали настоящие менеджеры», – заявил С. Дидковский русской службе «Голоса Америки».

Он критически относится к ряду назначений в правительстве и говорит о том, что с таким Кабинетом Министров Украине сложно будет преодолеть последствия экономического кризиса. «Любая власть назначает на ключевые должности людей, которые потом обеспечат ей контроль над финансовыми потоками. Вопрос профессионализма того или другого представителя – для нее это второстепенная задача», – подчеркивает С. Дидковский.

Как спрогнозировала **новоназначенная глава Антикоррупционного бюро Т. Черновол**, «к этому правительству будут очень

негативно относиться. Если в 2004 ., когда победил Ющенко, у него был очень большой кредит доверия от “оранжевого” Майдана, то к этому правительству нет доверия ни у кого».

В целом же, станет ли этот революционный Кабмин реформаторским, и насколько профессиональными являются его члены, покажет только время. С другой стороны, подчеркивают эксперты, его в распоряжении нового правительства не так уж много – через два-три месяца, после избрания нового Президента, будет сформирован новый Кабинет Министров.

Также можно отметить, что, по мнению ряда политологов, для единства страны стоило бы ввести в правительство (и в парламентскую коалицию) представителей Партии регионов. Но этого не произошло, так как данный шаг зависел не столько от новой власти, сколько от Майдана, то есть от украинцев, которые, наверное, впервые за 23 года независимости Украины получили право влиять на формирование невыборного органа власти – Кабинета Министров.

Симоненко О. наук. співроб. СІАЗ, канд. політ. наук

Г. Кернес: Харків'яни за єдину Україну і Харків у її складі

У суботу, 22 лютого, у Харкові відбувся З'їзд депутатів усіх рівнів південно-східних областей, міста Севастополя і АР Крим. Захід відбувся з ініціативи Всеукраїнського громадського союзу «Український фронт», заснованого 1 лютого цього року.

Порядок денний з'їзду не було опубліковано. Однак, за інформацією руху «Правий сектор», на з'їзді планувалося «прийняття рішень із закликом до федералізації країни, а також військового втручання Росії в українські справи». Але насправді ці чутки не підтвердилися.

Як інформують ЗМІ, на цей з'їзд примусово «зганяли» губернаторів усіх областей. Глави деяких обласних держадміністрацій йшли на лікарняний або шукали інші приводи, щоб не брати участі в заході.

Зокрема, не брали участі в роботі з'їзду міський голова Дніпропетровська І. Куліченко та депутати міськради від фракції Партії регіонів. Мер Дніпропетровська І. Куліченко повідомив всім «євромайданівцям», які прийшли до стін міськради, що він не поїде в Харків і виступає проти федералізації України. Як розповіла заступник міського голови, заступник голови фракції Партії регіонів у міськраді І. Зайцева, члени фракції Партії регіонів провели засідання, на якому було прийняте рішення не брати участі в харківському з'їзді. «Гарячі голови закликають до сепаратизму – розколу України. Як міські депутати ми заявляємо: Україна повинна бути єдиною! Закликаємо всіх підтримати нас у прагненні до толерантності, взаєморозуміння та збереження людських цінностей», – ідеться у зверненні фракції Партії регіонів до жителів міста.

Мер і депутати міської ради Маріуполя також відмовилися підтримати ідеї, висловлені раніше харківським губернатором М. Добкіним. Про це повідомляє маріупольський сайт 0629. Як повідомили виданню в прес-службі міської ради, у Маріуполі не отримували запрошення на участь у з'їзді. А навіть якби й отримали, усе одно не поїхали б. Також міський голова Маріуполя заявив, що не підтримує ініціатив, які висувуються в Харкові, зазначили в прес-службі. «Ми за єдину і неподільну Україну», – сказав Ю. Хотлубей.

Не були присутніми й делегати з Миколаївщини.

Напередодні заходу один з найбільш могутніх українських олігархів І. Коломойський, власник десятків підприємств на південному сході України, власник телеканалу «1+1», дав свою оцінку з'їзду Партії регіонів у Харкові.

«На мій рідній Дніпропетровщині сепаратизм не пройде. Сепаратизм не пройде ні в одному південно-східному регіоні нашої країни. Я хочу, щоб всі політики тверезо подивилися на ситуацію і формували свою позицію насамперед з урахуванням Конституції України та кримінально-процесуального кодексу. Той, хто спробує піти проти єдності України, обов'язково програє.

І я спеціально хочу звернутися до однієї людини – мера Харкова пана Кернеса. Геннадію Адольфовичу, відкриття са-

ме вами “Українського фронту” я вважаю непорозумінням. Командувати фронтом і вести його в бій ви отримаєте моральне право, коли перш за все самі займетеся своєю бойовою підготовкою, а не велоспортом, і коли почнете ризикувати самим собою або своїми близькими. А сепаратистські заяви вам варто робити тільки в тому випадку, якщо ви свого сина будете відправляти на екскурсію не на Мальдіви, а в Дагестан, або на вокзал у Волгограді – нехай подивиться і поділиться враженнями. Може це протверезить вашу дуже гарячу голову. Не дай Бог вам дивитися в очі матерям синів, які можуть не повернутися з організованого вами фронту. Україна ніколи не вела загарбницьких воєн, але і свої землі ні п’яді не віддасть. Пане Кернес, якщо ви починаєте грати долями мільйонів людей, ви можете дуже серйозно ускладнити свою і так непросту власну долю. Подумайте про це».

Отже, беззаперечної підтримки південно-східних областей з’їзд не отримав від початку. Загалом у заході взяло участь 3777 делегатів із Криму, Харкова, Луганська, Донецька, Росії.

Повідомлялося, що в Харкові перебуває й екс-президент В. Янукович, проте він не був присутнім на з’їзді.

Варто зазначити, що побоювання щодо обговорення федералізації країни не підтвердилися.

Під час своїх виступів на з’їзді губернатори Харківської й Донецької областей заявили, що вони – за цілісність України. «Ми не маємо наміру розвалювати країну, ми хочемо її зберегти», – сказав М. Добкін.

«Нам не можна допустити розколу країни», – заявив А. Шишацький.

До них приєднався і мер Харкова Г. Кернес. «Я за єдину країну, і Харків був частиною України, Україна – і залишиться. У Харкові не було ніякого сепаратистської змови», – сказав Г. Кернес.

На з’їзд до Харкова, як уже повідомлялося, прибуло сім російських чиновників, серед яких глава Комітету Держдуми РФ з міжнародних справ О. Пушков, сенатор від Псковської області М. Маргелов, губернатор Белгородської області Є. Савченко, губернатор Ростовської області В. Голубєв,

губернатор Воронежської області О. Гордєєв, губернатор Брянської області М. Денін, генеральним консул Російської Федерації в Харкові С. Семенов.

На думку глави Комітету з міжнародних справ О. Пушкова, південно-східні регіони України на сьогодні – оплот стабільності в країні, Київ повинен почути думку учасників з'їзду в Харкові, щоб не допустити посилення політичної кризи. На його думку, це був з'їзд людей, які хочуть збереження єдиної і суверенної України.

Він підкреслив, що на з'їзді не було жодного сепаратистського гасла. При цьому глава комітету Держдуми наголосив, що прийняті рішення були нав'язані під загрозою подальшого розширення насильства. «Атмосфера на з'їзді показала, на мій погляд, що в цих регіонах України є дуже серйозна воля до опору того, щоб їм нав'язали радикальні підходи, які зараз взяли гору на заході України, і значною мірою в Києві. Тут не хочуть допустити “імпорту Майдану” в його насильницькій формі на територію Харкова та інші території цих регіонів», – сказав О. Пушков.

З'їзд депутатів з південно-східних областей, АРК і м. Севастополь ухвалив резолюцію, у якій заявив про непокору органам державної виконавчої влади до відновлення конституційного порядку в країні, і звернувся до країн-гарантів територіальної цілісності й безпеки України.

Документ, оприлюднений народним депутат України від Партії регіонів В. Колесніченком з правками губернатора Харківської області М. Добкіна, був прийнятий одноголосно.

«1. Взяти на себе відповідальність за забезпечення конституційного порядку, законності прав громадян та їх безпеки на своїх територіях.

2. До відновлення конституційного порядку і законності в країні, легітимізації роботи центральних органів влади всю відповідальність на місцях беруть на себе органи місцевого самоврядування, а обласним і районним радам, Севастопольській міській раді, Верховній Раді Автономної Республіки Крим відкликати делеговані органам державної виконавчої влади повноваження, кадрові призначення, у тому

числі і виконуючих обов'язки розглядати на сесіях облрад, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Севастопольської міської ради», – ішлося в резолюції.

Автори документа зазначали, що рішення українського парламенту викликають сумніви в добровільності їх ухвалення, легітимності та законності, а центральні органи влади паралізовані. «Звертаємося до правоохоронців на місцях: враховуючи відсутність координації в роботі центральних структур і можливості їх законної роботи, забезпечити тісну взаємодію з місцевими органами влади для гарантування безпеки громадян, дотримання їх законних прав і захисту Конституції і законності. Рекомендуємо населенню самоорганізовуватися для взаємодії з правоохоронними органами на місцях», – наголошувалося в резолюції.

Її автори звернулися до Збройних сил України із закликом залишатися на місцях дислокації, забезпечити збереження складів із зброєю і боєприпасами, військової техніки і не втручатися в протистояння і конфлікти.

Вони також звернулися до країн-гарантів територіальної цілісності й безпеки України з вимогою «гарантувати безпеку громадян і нормальну роботу органів місцевого самоврядування до відновлення Конституції і законності на території всієї країни».

У резолюції, зокрема, сказано: «Події останніх днів у Києві призвели до паралічу центральних органів влади та дестабілізації ситуації в країні. Незаконні збройні формування, незважаючи на закон про амністію, зброї не здали, продовжують захоплювати урядові будівлі. Рада працює в умовах терору. Рішення ВР, прийняті в таких умовах, викликають сумнівні щодо їх легітимності. До відновлення конституційного порядку і роботи нардепів без шантажу ми, органи місцевого самоврядування всіх рівнів, Верховної Ради Криму, Севастопольської міськради, вирішили взяти на себе відповідальність за забезпечення конституційного порядку і прав громадян, їх безпеки на ввірених нам територіях. До відновлення конституційного порядку всю владу на себе беруть органи місцевого самоврядування».

Член ЦВК А. Магера дав правову оцінку ситуації, що склалася з визнанням влади в Києві на Південному Сході України. «У разі, навіть якщо В. Янукович не буде знайдений, вакууму влади в Україні не буде. Тому Верховна Рада має знайти рішення у цій ситуації. ...Ситуація вже за межами правового поля. Це вже буде політико-правове рішення... Рішення, які зараз приймаються на з'їзді в Харкові, не мають юридичної сили (йдеться про рішення передати всю владу на місцях Радам. – Ред.)», – передає погляд експерта кореспондент NEWSru.ua на сторінці в Facebook.

Варто зазначити, що біля Палацу Спорту, де проходив з'їзд депутатів Сходу та Півдня України, відбувалися два мітинги – активістів Майдану та прихильників з'їзду. Вони були розділені кордоном міліції.

Утім, не обійшлося і тут без сутичок. Як повідомляли ЗМІ, на з'їзді в Харкові лідер «Оплоту» С. Жилін просив озброїти його та активістів його організації. 22 лютого пізно ввечері члени «Оплоту» на двох автомобілях в'їхали у натовп людей, що зібралися на площі Свободи на підтримку Майдану, і побили їх, повідомила «Українська правда» з посиланням на місцеве видання АТН. Люди забарикадувалися в облдержадміністрації, серед них відомий український письменник і поет С. Жадан.

Після цього міністр внутрішніх справ А. Аваков заявив, що стосовно лідера харківської громадської організації та бійцівського клубу «Оплот», члени якого брали участь у протистояннях із активістами Євромайдану, Є. Жиліна відкрито кримінальне провадження. «Доповідаю українському народу. Стосовно Є. Жиліна, лідера харківської організації “Оплот”, МВС України порушило кримінальне переслідування по низці статей КК. Створена та направлена в Харків спеціальна слідчо-оперативна група», – написав А. Аваков на своїй сторінці у Facebook. Крім того, він запевнив, що цей конфлікт не матиме розвитку.

Водночас варто зауважити, що місцеві протести у Харкові не припинилися.

Починаючи з 24 лютого, протестувальники біля будівлі Харківської облдержадміністрації вимагали негайної відстав-

ки губернатора Харківської області М. Добкіна та мера Харкова Г. Кернеса.

Начальник головного управління МВС України в Харківській області О. Демченко особисто зустрівся з мітингувальниками на площі Свободи. Сторони обговорили ситуацію та домовилися не порушувати громадський порядок: «Ситуація в Харкові під контролем, міліція працює за посиленим варіантом несення служби. Нам буде простіше, якщо нас почують протидіючі сторони та тісно взаємодіятимуть з органами міліції. У цьому випадку, контроль буде ідеальним. Думаю, що основна маса людей нас усе-таки чує», – зазначив О. Демченко.

За його словами, керівництво міліції закликала мітингувальників з обох боків роззброюватися. «Під зброєю маються на увазі каски та щити. Ми також просимо всіх розійтися і дати можливість працювати установам, включаючи Харківську ОДА. Загалом, усі підприємства в місті працюють», – додав О. Демченко.

За його словами, міністр внутрішніх справ А. Аваков поставив перед ним завдання підтримувати правопорядок. «Якщо будуть порушення правопорядку, ми затримуватимемо порушників і з одного, і з іншого боку, і вживатимемо всіх заходів відповідно до закону», – пообіцяв О. Демченко.

Він додав, що вже ведуться розслідування щодо ряду порушень, допущених під час протистояння, і результати буде оприлюднено.

Та харківські активісти заявляють про те, що не припинять блокування обласної державної адміністрації, поки М. Добкін і Г. Кернес не підуть у відставку. «Ми не підемо від ОДА, поки М. Добкін залишається на посаді. Наша наступна мета – відставка Г. Кернеса. Ані М. Добкіна, ані Г. Кернеса ми всередину не пускаємо», – заявив координатор місцевого Євромайдану Д. Пилипець виданню «Українська правда». Активіст також розповів, що у Харкові Майдан функціонує цілодобово.

У свою чергу голова Харківської обласної організації Партії регіонів М. Добкін заявив, що Харківську обласну державну адміністрацію не захоплювали, в адміністрацію «цих молодчиків»

пустили. Їм відчинили ворота зсередини і здали, як в старовину здавали фортеці, повідомляє кореспондент УНН.

«Я в той час перебував у Російській Федерації, зважаючи на певні обставини, мав вивезти сім'ю. Я це зробив і одразу повернувся, мене не було близько 20 годин на території України. За цей час вони не просто зайшли в приміщення, а добре підготувались до оборони», – розповів М. Добкін.

Щодо звільнення приміщення, то за словами М. Добкіна, було принаймні три спроби провести переговори із майданівцями, які не мали успіху.

Слід також зауважити, що 24 лютого на брифінгу в міськраді М. Добкін оголосив, що балотуватиметься на посаду президента України, щоб «стати на захист тих, хто сьогодні опинився наодинці з хаосом, що насувається на них». М. Добкін заявив, що не писатиме заяву про звільнення, пропонує звільнити його тим, у кого на це є повноваження, і передав обов'язки голови ХОДА своєму першому заступнику В. Дулубу.

М. Добкін також спростовує і чутки щодо своєї втечі. «Чутки про мій від'їзд занадто перебільшені», – написав він у своєму мікроблозі. «Я в Харкові. Поряд зі своїми земляками. Тут особливе повітря. День захисника Вітчизни-особливий», – написав М. Добкін.

Нагадаємо, як повідомляли ТСН, 22 лютого М. Добкін і Г. Кернес після закінчення з'їзду депутатів південно-східних областей України і Криму скасували свої виступи на мітингу біля Палацу спорту. Вони сіли в машини та терміново поїхали. Як стало згодом відомо, чиновники покинули територію України у напрямку Росії через пропускний пункт Гоптівка, про це написав на своїй сторінці у Facebook міністр внутрішніх справ А. Аваков. Пізніше цю інформацію підтвердила Державна прикордонна служба України. За даними ТСН, М. Добкін і А. Кернес утікали в Грозний. Експерти не коментують цю подію. Більше того, невідомим лишається і те, що саме змусило повернутися М. Добкіна і А. Кернеса. Але як заявив сам мер Харкова перед журналістами, активістами Антита Євромайдану, вони нікуди не втікали і не збираються. За

його словами: «Був у Женеві на діловій зустрічі. А перед тим відвідав і Росію», – щоправда, не уточнив для чого саме. Також Г. Кернес зазначив, що «ніякого сепаратизму чи федералізму у нього і в думках ніколи не було» і додав: «Готовий відповісти за всі свої слова та вчинки».

Зазначимо, що мер Харкова Г. Кернес як і М. Добкін не має бажання залишати свою посаду. Г. Кернес наголошує, що він обраний міською громадою Харкова і буде працювати на своєму робочому місці, поки у нього будуть на те повноваження.

До того ж мер Харкова, судячи з його останніх заяв, не виключає можливого співробітництва з новою владою. «Переможців не судять, але переможцем буде той, хто зможе зробити ворогів друзями», – зазначив Г. Кернес. «Сьогодні вже формується нова влада, є міністри, голова ВР, будемо працювати. А от лозунгів не треба», – наголосив він.

Проте, як розповів український письменник, перекладач та громадський діяч С. Жадан: «Я можу припустити, ...що двоє наших героїв теж готують собі нову платформу, бо розуміють, що позиція влади сьогодні зовсім не стійка. Ну не може ніхто сказати, що буде через місяць, і може, треба буде триматись не В. Януковича і “регіонів”, а мати власний плацдарм для захисту».

Варто згадати і про те, що Г. Кернес, відвідавши площу біля пам'ятника Леніну, закликав до «миру та дружби». Водночас він наполягав не нагнітати конфлікт і став на захист «євромайданівців»: «Давайте будемо розумнішими, давайте будемо добрішими по відношенню до цих молодих хлопців, які сховали свої обличчя за масками, напевно випили багато якогось напою, і не розуміють, що вони роблять», – сказав він. «Бо я не розумію, навіщо і заради чого вони стрясають це повітря, що і навіщо вони блокують. Ми зуміємо захистити свої цінності, повірте мені, але зараз не місце і не час. Зараз там нема з ким ламати списи, там стоять молоді хлопці, не потрібно нагнітати конфлікт», – звернувся Г. Кернес до своїх прихильників.

Незважаючи на примирливі заклики, останні кілька днів у Харкові точиться особливо запекле протистояння між

прихильниками євроінтеграції України, бійцями «Правого сектору» з одного боку та «антимайданівцями» з про-російськими елементами з іншого. Лесть не щодня терези у місті схилиються то на користь перших, то на бік других.

Зокрема, 28 лютого у ряді ЗМІ повідомлялось, що до харківського Майдану прибуло підкріплення у вигляді частини київської сотні Соціал-національної асамблеї (СНА) та «Патріота України», що входять до складу «Правого сектору». За інформацією видань, хлопці привезли із собою трофейні щити, кийки, шоломи, іншу захисну амуніцію.

Водночас глава МВС А. Аваков спростував повідомлення про формування загонів, які висуваються з Києва в Харків. Про це повідомили в МВС України. «Будь-яка інформація та чутки про те, що, нібито, з Києва в Харків висуваються якісь загони з Майдану або громадські формування не відповідає дійсності», – цитує А. Авакова прес-служба МВС.

За словами народного депутата В. Данілова та члена координаційної ради харківського Євромайдану від Харківської правозахисної групи Б. Захарова, отримали підкріплення у вигляді «штурмовиків-туристів» з Росії і харківські «антимайданівці». «Ми точно знаємо, що заїхало приблизно 20–30 автобусів з Росії, з Белгорода, причому кажуть, що там були і російські військові, перевдягнені у цивільний одяг», – сказав Б. Захаров.

«Автобуси були з белгородськими номерами», – зазначив він.

Отже, 1 березня в Харкові почались масштабні сутички противників і прихильників нової влади, які поряд з серією акцій протесту в інших східних, центральних і південних регіонах України отримали назву «Російської весни».

Учасники мітингів виступали за відокремлення півдня і сходу України та приєднання цих регіонів до Росії та проти нової української влади тощо. Під час акцій між прихильниками відділення від України та прихильниками територіальної цілісності України спалахували сутички; повідомлялося про участь і провокації з боку громадян Росії, котрі прибули в Україну для участі у «Російській весні». За офіційними даними у Харкові під час сутичок травмували майже 100 осіб.

У Харкові на Площі Свободи учасники віче «За Харків» і «євромайданівці» почали кидати один в одного палиці, битися, поливати водою зі шланга. Під час бійки був використаний сльозогінний газ. Учасники Віче, які атакували, розмахували прапором Росії. Люди на площі кричали «Харків і Росія». Учасникам мітингу вдалося витіснити «євромайданівців» з приміщення ОДА і встановити над входом у будівлю російський прапор і прапор Харкова. Пізніше користувачами соцмереж було з'ясовано, що прапор встановив мешканець Москви.

Згодом російський прапор було знято. «На будівлі Харківської обласної державної адміністрації може бути тільки прапор України. Жодних прапорів інших держав на державній будівлі бути не може. Тому буде тільки прапор України. Російський прапор уже знято...» – заявив заступник голови обладміністрації В. Хома на брифінгу 1 березня ввечері.

Він запевнив, що не знає, хто підняв російський прапор над будівлею обладміністрації після штурму в суботу вдень.

«У мене такої інформації немає. Працівники міліції зараз займаються цим питанням», – сказав В. Хома.

«Будівлю Харківської обласної адміністрації повністю звільнено від сторонніх, там проводяться слідчі дії по фіксуванню завданої шкоди. Ситуація в Харкові буде нормалізована спільними зусиллями розсудливих людей при сприянні органів правопорядку і не потребує жодних силових акцій», – резюмував міністр внутрішніх справ А. Аваков.

Уже наступного дня, 2 березня, у Харкові відбувся марш проти агресії Росії. На площі перед пам'ятником Т. Шевченку зібралося близько двох тисяч активістів, повідомляє радіо «Свобода».

Люди тримали у руках національні прапори і вигукували: «Одна єдина соборна Україна!».

Серед головних вимог, з якими люди вийшли на вулицю, – недопущення поширення сепаратистських настроїв, ескалації конфлікту та кровопролиття, а також вимога призначити нового голову Харківської ОДА.

Що стосується позиції керівництва міста, то Харківський міський голова Г. Кернес виступив за цілісність країни та

зазначив, що Харків – невід’ємна частина України. Про це він заявив в ефірі одного з українських телеканалів.

«Харків’яни за єдину Україну і Харків у її складі. У нас стабільна атмосфера. Харків’яни повертаються до нормального життя. Ми повинні виключити майданчики, які посіяли б ворожнечу поміж людьми. Ми маємо працювати на цілісність країни», – сказав Г. Кернес.

Також міський голова запевнив, що не планує оголошувати в Харкові проведення референдуму. «У нас заангажована подача інформації з обох боків. Я не буду оголошувати жодних референдумів. Мене не треба в це втягувати», – запевнив він.

Водночас на переконання правих радикалів, таким чином Г. Кернес веде у Харкові власну гру. «Якби харківська влада та правоохоронні органи справді виступали за територіальну цілісність та єдність України, то вчорашніх подій у ХОДА (сутичок 1 березня. – Ред.) не відбулось би», – наголосили націоналісти.

Тим часом у Харкові триває мітингувальна активність. За інформацією «Радіо Свобода», 3 березня в місті відбулись два мітинги проти воєнного вторгнення Росії в Україну.

Люди з українськими прапорами під стінами генерального консульства Росії та біля пам’ятника Шевченку збиралися, щоб висловити обурення цими діями та спробами «розсварити між собою Україну».

Деякі мітингувальники, згадуючи штурм будівлі Харківської обласної державної адміністрації, в якому брали участь спортивні чоловіки з російського Белгорода, заявляли «Радіо Свобода», що за потреби можна б було тимчасово закрити українсько-російський кордон.

Організатори Євромайдану запевняють, що люди виходитимуть на акції протесту проти російської агресії щовечора.

Отже, на сьогодні оплотом формалізації федералістських або сепаратистських настроїв у країні Харків не став. Патріотичні настрої, обурення харків’ян брутальними силовими діями, зацікавленість місцевого керівництва та Києва у пошуку «спільної мови», безумовна підтримка світовою спільнотою нової влади в Україні стали підґрунтям для

відносної стабілізації ситуації в місті та області. Водночас розвиток ситуації значною мірою залежатиме від зваженості урядових дій, здатності нової влади врахувати інтереси і потреби регіонів та ефективно відповідати на очікування людей (*Матеріал підготовлено за використанням таких джерел інформації: УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 23.02, 24.02; Новостное Агентство Харькова (<http://nahnews.com.ua>). – 2014. – 22.02, 24.02; Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2014. – 21.02, 24.02; Телеканал ТBi (<http://tvi.ua>). – 2014. – 22.02; NEWSru.ua (<http://newsru.ua>). – 2014. – 22.02; Телеканал новин «24» (<http://24tv.ua>). – 2014. – 23.02; Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 22.02; Корреспондент.net. (<http://ua.korrespondent.net>). – 2014. – 22.02; Espresso.tv (<http://espresso.tv>). – 2014. – 22.02; 112.ua (<http://ua.112.ua>). – 2014. – 22.02; Пресса Украины (<http://uapress.info/uk>). – 2014. – 22.02; LB.ua (<http://ukr.lb.ua>). – 2014. – 22.02; <http://censor.net.ua/n272122>; <http://www.radiosvoboda.org/content/article/25284221.html>).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов заявляє, що парламент сконсолідувався навколо небезпеки, яка сьогодні існує щодо України.

Під час брифінгу після завершення пленарного засідання парламенту, яке відбувалося у закритому режимі, О. Турчинов зазначив, що сьогоднішні рішення ухвалювалися більше ніж 300 голосами.

За його словами, парламент ухвалив постанову, яка відображає нинішню позицію Верховної Ради: «Про підтримку Збройних сил України, інших військових формувань в умовах небезпеки територіальній цілісності України, загрози її державному суверенітету, провокування силового сценарію та дестабілізації ситуації в країні, порушенні її миру та спокою».

У постанові Верховна Рада від імені народу України висловила повну солідарність і всебічну підтримку Збройним силам України, які готові стати на захист нашої Вітчизни, усьому особовому складу – від міністра до рядового.

Пунктом 2 парламент схвалив рішення РНБО, ухвалене 1 березня ц. р., про приведення Збройних сил України у повну бойову готовність.

Верховна Рада також доручила Кабінету Міністрів вжити негайних заходів щодо покращення матеріально-фінансового забезпечення усіх Збройних сил, пов'язаних із захистом України, її суверенітету і територіальної цілісності, і, у разі необхідності, уряду рекомендується негайно подати пропозиції щодо внесення змін до закону про Державний бюджет.

О. Турчинов також наголосив, що рішення про проведення засідання у закритому режимі прийнято, аби не використовувати його для політичного піару (*Урядовий портал (www.kmtu.gov.ua).* – 2014. – 3.03).

Держави-гаранти безпеки України повинні виконати свої зобов'язання. Про це заявив Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов під час брифінгу після завершення пленарного засідання парламенту, яке відбувалося у закритому режимі.

Він поінформував, що парламент ухвалив постанову про звернення Верховної Ради України до парламентів держав-гарантів безпеки України та міжнародних організацій. «Безумовно, сьогодні держави, які були гарантами безпеки України, повинні виконати свої зобов'язання, – наголосив О. Турчинов. – І сьогодні увесь цивілізований світ повинен робити реальні кроки, аби припинити агресію проти нашої країни».

Голова Верховної Ради констатував, що, «на превеликий жаль, ситуація залишається дуже напруженою». «Ідеться, найперше, про Автономну Республіку Крим, де відбувається блокування військовими Російської Федерації військових містечок, де розташовані українські Збройні сили», – сказав він.

Більше того, зазначив керівник парламенту, керівництво Збройних сил Росії, зокрема керівник Північно-Кавказького

військового округу, «зробив ультиматум українським військовим з тим, щоб вони роззброїлися і покинули місця своєї дислокації».

О. Турчинов повідомив, що він безуспішно намагався зв'язатися з президентом і прем'єр-міністром Росії, тому мав розмову лише з головою Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації С. Нарішкіним, у якій чітко акцентував на агресії та погрозах російських військових. «Українські військові діють відповідно до українських законів і Конституції. Вони будуть обороняти українську землю, і будь-яка спроба атакувати військові містечка буде фактично прямою агресією проти нашої країни, за що будуть нести повну відповідальність російські військові, керівництво Російської Федерації», – заявив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 3.03).

Голова Верховної Ради України О. Турчинов у понеділок провів зустріч з міністром закордонних справ Великої Британії В. Хейгом.

Під час зустрічі сторони обговорили ситуацію, що склалася в Україні, приділивши особливу увагу подіям, які відбуваються нині на півострові Крим.

За словами О. Турчинова, перебування військових сил Російської Федерації на території Криму є неприпустимим. «Ми були змушені мобілізувати всі наявні ресурси для того, щоб протистояти незаконним діям на нашій території», – сказав він.

У свою чергу В.Хейг привітав зміни, які сьогодні відбуваються в Україні, наголосивши, що весь світ підтримує нашу країну в її русі до європейських стандартів і демократії. «А те, що відбувається в Криму, – додав міністр закордонних справ, – є порушенням суверенітету та територіальної цілісності України». «Ми вживатимемо рішучих кроків для того, щоб це припинити. Світ не залишить Україну», – наголосив В. Хейг (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 3.03).

О. Турчинов не підписав ухвалений 23 лютого «Закон про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про засади державної мовної політики»». Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час зустрічі з Європейською бізнес-асоціацією. А. Яценюк пояснив, що наразі діє Закон України «Про засади державної мовної політики» в редакції 2012 р., запропонований тоді «регіоналами».

«Хороший цей Закон чи поганий – це окрема історія. Моя пропозиція – розбиратися потім з мовами, з історією», – сказав він, відповідаючи на запитання учасників зустрічі про те, яких зусиль докладає нова влада для утримання єдності країни та які кроки вона робить назустріч мешканцям Півдня та Сходу (Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)). – 2014. – 3.03).

Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов доручив створити робочу групу для «термінової підготовки нового закону України про мову». Про це він сказав під час зустрічі з представниками Ініціативної групи «Першого грудня» у четвер. Робочу групу, яка займатиметься розробкою відповідного законопроекту, доручено створити профільному комітету спільно з мовознавцями, філологами та фахівцями із соціальних питань.

За його словами, такий законопроект повинен бути розроблений терміново, «враховуючи ті спекуляції, які відбуваються сьогодні навколо цього питання». «Новий закон про мову, який необхідно розробити терміново, на відміну від попереднього, буде повністю збалансованим, – сказав О. Турчинов. – У ньому будуть враховані інтереси Сходу і Заходу України, всіх етнічних груп та національних меншин» (Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2014. – 27.02).

Голова Верховної Ради України О. Турчинов зустрівся в неділю з віце-прем'єр-міністром, міністром закордонних

справ Грецької Республіки Е. Венізелосом. Під час зустрічі сторони обговорили ситуацію, що склалася в Україні, особливо увагу приділивши подіям, що відбуваються в Криму.

Голова Верховної Ради України повідомив, що українська сторона «звернулась до своїх партнерів і країн – гарантів територіальної цілісності та безпеки України, згідно з Меморандумом 1994 р., з проханням виконати свої зобов'язання по відношенню до нашої країни».

У свою чергу Е. Венізелос наголосив, що для Греції питання територіальної недоторканності та недоторканності кордонів – «надзвичайно чутлива тема». Тому, підкреслив віцепрем'єр-міністр, «ми повністю розуміємо Україну і всіляко підтримуватимемо її позицію».

Крім того, за словами Е. Венізелоса, Україна є «безперечно європейською державою, тому надзвичайно важливо, щоб Вільнюські угоди були реалізовані, і Угода про асоціацію була нарешті підписана». «Підписання цієї Угоди – не кінець шляху України до Європи, а лише його початок», – додав він.

О. Турчинов повідомив, що уряд скасував постанову «Януковича – Азарова» про припинення європейської інтеграції України. «Колишнє керівництво спробувало заблокувати наш рух до Європи, але питання євроінтеграції – це один із наших пріоритетів», – підсумував він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua).* – 2014. – 2.03).

Верховна Рада закликає вивести іноземні збройні сили з території України. Депутати 239 голосами ухвалили відповідну заяву, передає кореспондент УНН.

Як зазначив Голова Верховної Ради О. Турчинов, російські війська мають повернутися до місць постійної дислокації. Також має повернутися до місць постійної дислокації Чорноморський флот Росії. Він закликав Росію «припинити втручання у внутрішні справи України».

О. Турчинов додав, що видача Україні В. Януковича сприятиме нормалізації двосторонніх відносин.

О. Турчинов запропонував оформити ці тези в заяву ВР, у якій також констатувати виключну компетенцію парламентом

на введення закордонних збройних сил в Україну (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 4.03).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Меморандуму про Взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором і Кредитної угоди між Україною як Позичальником, Національним банком України як Агентом позичальника та Європейським Союзом як Кредитором щодо надання Україні макрофінансової допомоги Європейського Союзу у сумі до 610 мільйонів євро».

Народні депутати ратифікували Меморандум про взаєморозуміння між Україною як позичальником і Європейським Союзом як кредитором, підписаний 25 лютого 2013 р. у Брюсселі та 26 березня 2013 р. в Києві, і Кредитну угоду між Україною як позичальником, Національним банком України як агентом позичальника та Європейським Союзом як кредитором, підписану 26 березня 2013 р. в Києві та 16 квітня 2013 р. в Люксембурзі, щодо надання Україні макрофінансової допомоги Європейського Союзу в сумі до 610 млн євро, які набирають чинності з дати отримання Європейським Союзом офіційних письмових повідомлень від України про виконання внутрішньодержавних процедур, передбачених законодавством України, необхідних для набрання чинності цими договорами.

Зокрема, згідно із законом, кредитор надасть позичальнику кредит у євро на загальну основну суму в розмірі до 610 млн євро, який має бути виплачено чотирма траншами, з урахуванням положень та умов, визначених у рішеннях, меморандумі про взаєморозуміння та цій Угоді.

Перші два транші надаватимуться відповідно до Рішення 2002/639/ЕС та останні два транші – відповідно до Рішення 388/2010/EU. Вибірка другого траншу відповідно до кожного рішення не здійснюється раніше трьох місяців після надання першого траншу за тим самим рішенням. Два транші за різними рішеннями можуть бути вибрані в одну й ту ж дату, за умо-

ви, що такі транші мають однаковий строк до погашення, пільговий період (якщо такий є), процентну ставку та графік погашення.

Термін до погашення кредиту не має перевищувати 15 років. Відповідний проект закону зареєстровано за № 0073 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 4.03).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо уточнення обліку та реєстрації платників податків». Законопроектом передбачається усунути неузгодженість положень Податкового кодексу України із законодавством України, яке визначає правовий зміст громадянства України, статус іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні, регулює відносини, пов'язані з реєстрацією місця проживання особи.

Зокрема, у п. 70.1 ст. 70 Податкового кодексу пропонується виключити абзац 7, згідно з яким «фізична особа, яка є резидентом іноземної країни, тобто не проживає в Україні, може бути взята на облік за місцем реєстрації свого перебування (проживання) на території України», а в абзаці 2 підпункту 170.11.1 п. 170.11 ст. 170 – речення «у випадку, якщо особа має право постійного проживання на території іноземної країни, вона вважається такою, що не проживає в Україні».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4295 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 4.03).

Верховна Рада України ухвалила Постанову «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань підготовки законопроекту про внесення змін до Конституції України».

Згідно із документом, Верховна Рада України постановила:

«1. Утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань підготовки законопроекту про внесення змін до Конституції України (далі – Тимчасова спеціальна комісія).

2. Тимчасова спеціальна комісія є головною з підготовки законопроекту про внесення змін до Конституції України.

3. Тимчасовій спеціальній комісії підготувати та подати до 15 квітня 2014 року на розгляд Верховної Ради України проект закону про внесення змін до Конституції України відповідно до законодавчої процедури внесення змін до Конституції України.

4. Визнати, що засідання Тимчасової спеціальної комісії є правомочними за умови присутності на її засіданнях половини народних депутатів України від складу Тимчасової спеціальної комісії.

5. Обрати головою Тимчасової спеціальної комісії народного депутата України Князевича Руслана Петровича (фракція Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»), заступником голови Тимчасової спеціальної комісії – Писаренка Валерія Володимировича.

6. Обрати до складу Тимчасової спеціальної комісії таких народних депутатів:

Гриневецький Сергій Рафаїлович – фракція Партії регіонів;

Дзоз Віталіна Олексіївна – фракція Партії регіонів;

Шуфрич Нестор Іванович – фракція Партії регіонів;

Фельдман Олександр Борисович – фракція Партії регіонів;

Пишний Андрій Григорович – фракція Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»;

Терьохін Сергій Анатолійович – фракція Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»;

Ємець Леонід Олександрович – фракція Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»;

Карпунцов Валерій Віталійович – фракція Політичної партії УДАР;

Гелевей Олег Іванович – фракція Всеукраїнське об'єднання «Свобода»;

Мартинюк Адам Іванович – фракція Комуністичної партії України;

Пилипенко В. Пилипович – група «Економічний розвиток»;
Зарубінський Олег Олександрович – група «Суверенна
європейська Україна».

Постанову прийнято з урахуванням пропозицій, внесених
під час розгляду.

Відповідний проект постанови зареєстровано за № 4348
(Офіційний портал Верховної Ради України
(<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 4.03).

***Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Звер-
нення Верховної Ради України до парламентів держав-га-
рантів безпеки України та міжнародних організацій».***

Відповідно до проекту документа, Верховна Рада України
постановляє:

1. Схвалити Звернення Верховної Ради України до парла-
ментів держав-гарантів безпеки України та міжнародних ор-
ганізацій (додається).

2. Голові Верховної Ради України направити текст Звернен-
ня Верховної Ради України до парламентів держав-гарантів
безпеки України та міжнародних організацій.

3. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

У проекті Звернення Верховної Ради України до парламентів
держав-гарантів безпеки України та міжнародних організацій
зазначається: «1 березня 2014 року Рада Федерації Федераль-
них Зборів Росії ухвалила рішення щодо можливості викорис-
тання збройних сил Росії на території України. Ще раніше
російські війська увійшли на територію України в Криму під
надуманим приводом захисту російськомовного населення.

Ці дії Російської Федерації неприпустимі з боку постійного
члена Ради Безпеки ООН, якого з Україною пов'язує Договір
про дружбу, співробітництво і партнерство.

Дії Росії є кричущим порушенням всіх засадничих прин-
ципів міжнародних відносин і підривають основи безпеки на
Європейському континенті.

Верховна Рада наголошує, що Україна стала першою і на-
разі єдиною державою в світі, яка добровільно, за власною

ініціативою відмовилася від ядерної зброї та ліквідувала всі її запаси під міжнародним контролем.

Умовою такого безпрецедентного кроку стало надання 1994 року з боку Росії, Сполученого Королівства та США, до яких згодом приєдналися Франція та КНР, гарантій безпеки, зафіксованих у Будапештському меморандумі.

Росія, як одна з держав-гарантів, зобов'язалася утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, а також поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України.

У зв'язку з військовими діями Російської Федерації проти України Верховна Рада України звертається до парламентів держав-сторін Будапештського меморандуму та міжнародних організацій із закликом:

- направити спеціальні моніторингові місії з метою ознайомлення з реальним станом справ в Україні;
- звернутися до своїх урядів для надання необхідної допомоги з охорони ядерних об'єктів в Україні.

Верховна Рада України запрошує ООН, ОБСЄ, Раду Європи, Європейський Союз, НАТО, СНД та інші заінтересовані міжнародні структури організувати виїзні засідання своїх органів в Україні.

Верховна Рада України виступає з ініціативою створення групи для проведення переговорів з Росією з метою нормалізації відносин з РФ і деескалації ситуації в Європі.

Закликаємо продемонструвати солідарність з українським народом та захистити суверенітет і територіальну цілісність України. Потурання військовим діям проти України може мати непоправні наслідки для всього світового миропорядку».

Відповідний проект зареєстровано за № 4334 (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)**. – 2014. – 2.03).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Заяву Верховної Ради України». Згідно з проектом постанови, спираючись на цілі та принципи, проголошені у ст. 1, 2 та 5 Статуту

Організації Об'єднаних Націй, Верховна Рада України заявляє:

«1. Україна є суверенна, незалежна держава, з цілісною, недоторканою (за першоджерелом. – Ред.) територією, а будь-яке військове втручання у внутрішні справи держави є неприпустимим.

2. Автономна Республіка Крим є невід'ємною складовою частиною України, на територію якої поширюється дія Конституція України та законів України.

3. Неприпустимість територіальних претензій до України закріплена та гарантована Будапештським меморандумом 1994 року, Договором про дружбу, співробітництво і партнерство між Російською Федерацією та Україною 1997 року.

4. Про вимогу неухильного виконання базових угод про перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, а саме негайного відведення військ в місця їх дислокації. Будь-яке пересування військовослужбовців, техніки та озброєнь має здійснюватися виключно за погодженням із компетентними органами України відповідно до вищевказаних угод та законодавства України.

5. Про звернення до Президента Російської Федерації В. В. Путіна не допустити введення Збройних сил Російської Федерації на територію України.

6. Україна гарантує захист основоположних прав і свобод усіх громадян, які проживають на території України, в тому числі права на вільне використання мови, свободу віросповідання та світогляду.

7. Проведення місцевих референдумів можливо лише у відповідності до Конституції України та спеціального закону.

8. Будь-який конфлікт повинен вирішуватись виключно мирним шляхом без застосування сили, за участі міжнародного посередництва ОБСЄ, ООН, Ради Європи, Європейського Союзу, СНД, країн Будапештського меморандуму.

9. Україна дотримується всіх раніше підписаних угод та домовленостей і забезпечить проведення чесних та прозорих президентських виборів за участі міжнародних спостерігачів.

10. Прийняття цієї Постанови є виявом волі та єдності усього Українського народу – громадян усіх національностей».

Відповідний проект зареєстровано за № 4335 (*Урядовий портал* (www.ktu.gov.ua)). – 2014. – 2.03).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до статті 90 Закону України “Про вибори Президента України”».

Документом, зокрема, визначається, що окружні виборчі комісії утворюються не пізніше як за 40 днів до дня виборів у порядку, встановленому цим Законом, за поданнями кандидатів на пост Президента України, які вносяться до Центральної виборчої комісії не пізніше як за 45 днів до дня виборів.

Встановлюється також, що розцінки вартості одиниці друкованої площі та одиниці ефірного часу для проведення передвиборної агітації встановлюються відповідним засобом масової інформації не пізніше як за 80 днів до дня виборів у розмірі, що не може перевищувати розміру середньоарифметичного значення ціни за комерційну рекламу (рекламу, розповсюдження якої має на меті отримання прибутку) за останній квартал року, що передує року проведення виборів. При цьому засоби масової інформації можуть розрахувати такі розцінки вартості одиниці друкованої площі чи ефірного часу окремо для робочих днів і окремо для вихідних і святкових днів, а також окремо для різних за кількістю потенційної аудиторії періодів ефірного часу чи друкованої площі.

Відповідно до Закону, засоби масової інформації усіх форм власності не пізніше як за 78 днів до дня виборів зобов'язані опублікувати в друкованих засобах масової інформації розцінки вартості однієї хвилини (секунди) ефірного часу та розцінки вартості одиниці друкованої площі.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4328 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2014. – 28.02).

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до Закону України «Про вибори Прези-

дента України» (щодо техніко-юридичного вдосконалення виборчого процесу).

Проектом (реєстр. № 3224-д), зокрема, передбачено, що фотографування, відеофіксація в будь-який спосіб результатів волевиявлення виборців, у тому числі – особисто виборцем в кабіні для таємного голосування, а також демонстрація виборцем результатів волевиявлення у приміщенні для голосування забороняється і є порушенням таємниці голосування.

Членам виборчих комісій, іншим особам пропонується захищати вчиняти будь-які дії чи розголошувати відомості, які дають можливість встановити зміст волевиявлення конкретного виборця (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 28.02).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про статус народного депутата України”» (щодо скасування пільг).

Закон спрямований на скасування ряду пільг і гарантій діяльності народних депутатів України.

Зокрема, Законом виключено положення чинного закону щодо: врахування до загального та безперервного стажу роботи часу, коли колишній народний депутат тимчасово не працював у зв'язку з неможливістю надання йому попередньої або рівноцінної роботи (ч. 3 ст. 20 Закону); виплати матеріальної допомоги на період працевлаштування (ч. 5 ст. 20 Закону); виплати матеріальної допомоги на оздоровлення у розмірі подвійної місячної заробітної плати (зміни до ч. 8 ст. 20 Закону); виплати у разі виходу на пенсію народному депутату грошової допомоги у розмірі дванадцяти місячних посадових окладів працюючого народного депутата (ч. 12 ст. 20 Закону); безкоштовного забезпечення путівками для санаторно-курортного лікування (ч. 7 ст. 33 Закону). Крім того, проектом передбачено скасування: пільг на оздоровлення народних депутатів, строк повноважень яких закінчився (зміни до ч. 13 ст. 20); права на першочергове поселення в готель (ст. 22); права на безкоштовне паркування автомобіля, безкоштовний провіз

ручного багажу, на безкоштовне місце стоянки автомобіля на стоянках Верховної Ради України, безкоштовне користування залами офіційних делегацій (ч. 4–7 ст. 23) та деякі інші новели.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1075 (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 28.02).

Фракція КПУ в парламенті відмовляється працювати.

Члени фракції Коммунистической партии Украины не будут принимать участие в голосовании Верховной Рады пока не прекратятся преследования их соратников. Об этом заявил народный депутат от фракции КПУ А. Мартынюк с трибуны парламента во вторник, 4 марта.

«Мы осуждаем нападение на офис Коммунистической партии. До того момента, пока не будет освобожден наш офис, до того момента как не прекратятся преследования коммунистов, фракция коммунистов отказывается голосовать в Верховной Раде. Такова наша реальность», – сказал он.

А. Мартынюк также призывал власть гарантировать всем демократическим политическим силам их демократические права (**Корреспондент.net** (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 4.03).

Захисника Ю. Тимошенко С. Власенка поновлено народним депутатом України. Про це на засіданні парламенту заявив Голова Верховної Ради О. Турчинов, передає кореспондент УНН. С. Власенка поновлено народним депутатом відповідно до постанови Вищого адміністративного суду.

О. Турчинов зазначив, що С. Власенко займе місце Прем'єра А. Яценюка у складі «Батьківщини», який склав повноваження (**Українські Національні Новини** (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 4.03).

Верховна Рада вимагає від Росії виконати угоду щодо тимчасового перебування Чорноморського флоту на тери-

торії України та терміново відвести війська в місця постійної дислокації, на брифінгу заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк, передає УНН.

За його словами, відповідне рішення було ухвалене на засіданні парламенту. «Верховна Рада прийняла рішення звернутися до Росії, щоб вона невідкладно виконала угоду, яка передбачає невідкладне відведення військ РФ у місця постійної дислокації», – повідомив А. Яценюк.

За словами А. Яценюка, у рішенні парламенту зазначається, що пересування техніки, солдатів, техніки, озброєнь, які є на території України і належать Росії, можливо лише з дозволу компетентних органів України. Водночас, за словами А. Яценюка, такого дозвілу не було дано (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Екс-міністр оборони України, народний депутат Партії регіонів О. Кузьмук зазначив, що за результатами закритого голосування в парламенті 2 березня не було оголошено загальну мобілізацію, а лише було ухвалено рішення про підвищення бойової готовності. Про це він сказав у кулуарах парламенту, передає кореспондент УНН.

«Підвищується бойова готовність у пунктах постійної дислокації. І ВР ухвалила постанову про підтримку ЗСУ, надавши уряду доручення внести зміни до Державного бюджету на 2014 р.», – сказав О. Кузьмук (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Комітет з питань національної безпеки і оборони обговорив ситуацію в Криму.

На засіданні в понеділок, 3 березня, члени комітету заслухали інформацію щодо заходів, які здійснюються органами сектору безпеки й оборони в Криму та в країні загалом.

За результатами доповідей представників відповідних структур і державних органів комітетом сформовано ряд пропозицій для невідкладного розгляду та вирішення Верховною

Радою, Кабінетом Міністрів і Радою національної безпеки і оборони (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 3.03).

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів підтримує проект постанови про призупинення виплати одноразової грошової допомоги окремим категоріям службовців.

На засіданні комітету 27 лютого зазначалося, що проектом постанови (реєстр. № 4297) пропонується:

1. Призупинити виплату одноразової грошової допомоги (вихідної допомоги, грошової допомоги), яка виплачується відповідно до законів України «Про прокуратуру», «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», «Про судоустрій і статус суддів», на період до прийняття Верховною Радою України рішення щодо порядку призначення та виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) особам із числа рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ і військово-службовців внутрішніх військ, Служби безпеки України, Управління державної охорони України та інших військових формувань, прокурорів і слідчих прокуратури, суддів, у дія яких під час проведення в Україні акцій протесту та інших масових заходів, починаючи з 21 листопада 2013 р., встановлено факт порушення присяги, Конституції та законів України.

2. На період до прийняття Верховною Радою рішення щодо порядку призначення та виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) особам із числа рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ і військово-службовців внутрішніх військ, Служби безпеки України, Управління державної охорони України та інших військових формувань, прокурорів і слідчих прокуратури, суддів, у дія яких під час проведення в Україні акцій протесту та інших масових заходів, починаючи з 21 листопада 2013 р., встановлено факт порушення присяги, Конституції та законів України, призупинити виплату одноразової грошової допомоги, перед-

баченої Законом України «Про державну службу», при призначенні пенсії відповідно до цього Закону особам із числа рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ і військовослужбовців внутрішніх військ, Служби безпеки України, Управління державної охорони України та інших військових формувань, прокурорам і слідчим прокуратури, суддям (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 3.03).

Уповноважений з прав людини В. Лутковська відбула в службове відрядження до Автономної Республіки Крим, передає УНН з посиланням на прес-службу уповноваженого.

«З метою моніторингу дотримання прав осіб, які проживають в Автономній Республіці Крим, а також військовослужбовців Збройних сил України, уповноважений з прав людини В. Лутковська відбула у службове відрядження до Автономної Республіки Крим», – ідеться в повідомелнні.

У прес-службі також повідомили, що під час відрядження заплановано ряд зустрічей, у тому числі з керівництвом меджлісу кримськотатарського народу, громадськими активістами й військовослужбовцями Збройних сил України (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради України О. Турчинов провів екстренне засідання Ради національної безпеки та оборони (РНБО) щодо ситуації, яка відбувається в Криму.

О. Турчинов наказав привести Збройні сили України в повну бойову готовність. Він закликає українців об'єднатися навколо нашої країни, зберігати спокій і віру в нашу державу.

Під час брифінгу за участі Прем'єр-міністра України А. Яценюка та інших членів РНБО за підсумками засідання

Ради національної безпеки і оборони у суботу, 1 березня, О. Турчинов зазначив, що Рада Федерації Федеральних зборів Російської Федерації підтримала звернення президента В. Путіна щодо введення військ на територію України.

«Для акта цієї агресії немає жодних підстав. Усі тези російського керівництва про те, що є загроза для російськомовних громадян України або російських громадян, є надуманими та брехливими», – наголосив Голова Верховної Ради, підкресливши, що Українська держава захищає всіх громадян України «незалежно від того, у якому регіоні вони мешкають, якою мовою вони спілкуються, в яку церкву вони ходять».

«Я дав наказ, враховуючи потенційну агресію, привести Збройні сили України в повну бойову готовність. Посилена охорона атомних електростанцій, аеропортів, стратегічних та інфраструктурних об'єктів. Рада національної безпеки і оборони розробила детальний план дій на випадок прямої військової агресії», – заявив О. Турчинов.

Голова Верховної Ради звернувся до всіх громадян України з проханням «зберігати спокій, впевненість і віру в Україну, забути усі чвари і протиріччя» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 1.03*).

Збройні сили України приводяться у вищий ступінь бойової готовності. Про це 1 березня 2014 р. заявив в. о. міністра оборони України І. Тенюх за підсумками засідання Ради національної безпеки і оборони України.

«Україна має власні Збройні сили, які здатні виконати конституційний обов'язок», – наголосив І. Тенюх, додавши, що розраховує на нормалізацію ситуації в Автономній Республіці Крим (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 1.03*).

Виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради України О. Турчинов підписав Закон України № 839-VII «Про реабілітацію осіб на виконання рішень Європейського суду з прав людини» (Офіційне інтернет-

представництво**Президента****України****(www.president.gov.ua). – 2014. – 3.03).**

Виконуючий обов'язки Президента України О. Турчинов своїми указами звільнив із посад 18 голів облдержадміністрацій, повідомляє УНН із посиланням на сайт в. о. Президента України.

Зокрема було звільнено:

І. Мовчана (з посади голови Вінницької обласної державної адміністрації), призначено – А. Олійника;

О. Башкаленка (з посади голови Волинської обласної державної адміністрації), призначено Г. Пустовіта;

Д. Колеснікова (з посади голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації), призначено І. Коломойського;

А. Шишацького (з посади голови Донецької обласної державної адміністрації), призначено С. Таруту;

С. Рижука з посади голови Житомирської обласної державної адміністрації, призначено С. Кізіна;

О. Ледиду (з посади голови Закарпатської обласної державної адміністрації), призначено В. Лунченка;

В. Чуднова (з посади голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації), призначено А. Троценка;

А. Присяжнюка (з посади голови Київської обласної державної адміністрації), призначено В. Шандру;

А. Ніколаєнка (з посади голови Кіровоградської обласної державної адміністрації), призначено О. Петіка;

В. Пристюка (з посади голови Луганської обласної державної адміністрації), призначено М. Болотських;

О. Сала (з посади голови Львівської обласної державної адміністрації), призначено І. Сех;

Г. Ніколенка (з посади голови Миколаївської обласної державної адміністрації), призначено М. Романчука;

О. Удовіченка (з посади голови Полтавської обласної державної адміністрації), призначено В. Богайчука;

В. Берташа (з посади голови Рівненської обласної державної адміністрації), призначено С. Рибачка;

І. Яговдика (з посади голови Сумської обласної державної адміністрації), призначено В. Шульгу;

В. Хоптяна (з посади голови Тернопільської обласної державної адміністрації), призначено О. Сиротюка;

М. Добкіна (з посади голови Харківської обласної державної адміністрації), призначено І. Балуту;

М. Костяка (з посади голови Херсонської обласної державної адміністрації), призначено Ю. Одарченка (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Призначено Прем'єр-міністра України і склад уряду.

Верховна Рада України 27 лютого 2014 р. своїм рішенням призначила А. Яценюка Прем'єр-міністром України. За це проголосував 371 народний депутат.

Разом з цим парламент призначив склад Кабінету Міністрів України. «За» проголосував 331 народний депутат.

До складу уряду України увійшли:

Перший віце-прем'єр-міністр – В. Ярема.

Віце-прем'єр-міністр – О. Сич.

Віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства – В. Гройсман.

Міністр юстиції – П. Петренко.

Міністр фінансів – О. Шлапак.

Міністр економічного розвитку і торгівлі – П. Шеремета.

Міністр освіти і науки – С. Квіт.

Міністр соціальної політики – Л. Денисова.

Міністр екології та природних ресурсів – А. Мохник.

Міністр культури – Є. Нищук.

Міністр Кабінету Міністрів – О. Семерак.

Міністр охорони здоров'я – О. Мусій.

Міністр енергетики та вугільної промисловості – Ю. Продан.

Міністр молоді і спорту – Д. Булатов.

Міністр внутрішніх справ – А. Аваков.

Міністр аграрної політики і продовольства – І. Швайка.

Міністр інфраструктури – М. Бурбак.

За поданням в. о. Президента України О. Турчинова Верховна Рада також призначила І. Тенюха на посаду в. о. міністра оборони України (326 голосів «за»), А. Дешицю – на посаду в. о. міністра закордонних справ («за» – 322 депутати).

Урядовці склали присягу на вірність Україні.

Верховна Рада 294 голосами затвердила Програму діяльності Кабінету Міністрів України (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 27.02).*

У п'ятницю, 28 лютого, Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів зустріч з міністрами закордонних справ країн Вишеградської четвірки.

Сторони обговорили політичну ситуацію в Україні. А. Яценюк наголосив, що наша держава переживає складні й відповідальні часи, проте новий уряд контролює ситуацію та зробить усе можливе для зняття напруження в країні.

Представники Вишеградської четвірки висловили готовність допомогти новому українському уряду в подоланні фінансової кризи в державі.

Сторони також обговорили розвиток подій в АР Крим. Глави МЗС країни Вишеградської четвірки висловили стурбованість подіями на півострові.

А. Яценюк наголосив: «Моя позиція, як Прем'єр-міністра України, знайти вирішення питання виключно політичним шляхом».

Після завершення зустрічі міністри закордонних справ країн Вишеградської четвірки відлетіли до Донецька, аби висловити підтримку єдності України.

До складу делегації Євросоюзу, зокрема, увійшли голова представництва ЄС в Україні Я. Томбінські, міністр закордонних справ Чеської Республіки Л. Зоралек, віце-прем'єр-міністр, міністр закордонних справ та європейських справ Словацької Республіки М. Лайчак, Надзвичайний і Повноважний Посол Словацької Республіки в Україні Ю. Сівачек, міністр закордонних справ Угорщини Я. Мартоні, Надзвичайний

і Повноважний Посол Угорщини в Україні М. Баєр, заступник міністра закордонних справ Республіки Польща К. Пелчинська-Наленч, Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні Г. Літвін (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua).* – 2014. – 28.02).

Вимагаємо від уряду Росії негайно відкликати свої війська з Криму. Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

«Неадекватна російська присутність на території Криму є ніщо інше, як провокація. Ми не йдемо на провокації, не застосовуємо силу. Вимагаємо від уряду РФ і від керівництва Росії негайно відкликати свої війська і повернути їх в місця постійної дислокації», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні Кабміну в суботу, 1 березня.

«Вважаємо, що зараз в Криму є неадекватна присутність російських військовослужбовців. Це є ніщо інше, як порушення базових вимог угоди про тимчасове перебування Чорноморського флоту на території України», – наголосив Прем'єр-міністр.

За словами А. Яценюка, уряд усвідомлює, що був план створити «нову Осетію» на території України – з жертвами, з кровопролиттям з військовими й громадянським конфліктом. «Саме тому реакція України й української влади була чіткою – ми не йдемо на провокації. Ми не застосовуємо силу. Ми вимагаємо від уряду РФ і від керівництва Росії негайно відкликати свої війська і повернути їх в місця постійної дислокації», – наголосив глава українського уряду.

«В іншому випадку відповідальність за будь-яке силове протистояння, яке може бути викликано тими радикальними силами, яких фактично підтримують російські військові, буде лежати на Російській Федерації і персонально на керівництві РФ, яке дало вказівку збільшити військову присутність на території України», – наголосив А. Яценюк.

А. Яценюк повідомив, що протягом ночі з 28 лютого на 1 березня провів розмови з віце-президентом США Дж. Байденом, президентом Єврокомісії Ж. Баррозу, федеральним

канцлером Німеччини А. Меркель і з рядом міністрів закордонних справ ЄС: «Позиція наших країн-партнерів дуже чітка – всі виступили з жорсткими заявами щодо збереження територіальної цілісності України, і нікому не дозволено втручатись у внутрішні справи України, зловживаючи своїми правами через угоду про тимчасове перебування російських військових на території автономії».

Прем'єр-міністр наголосив, що США порушили питання Криму в Раді безпеки Організації Об'єднаних Націй: «Рада безпеки ООН прийняла два рішення – запровадження моніторингової групи та негайне створення консультативного механізму» (*Урядовий портал (www.kmtu.gov.ua).* – 2014. – 1.03).

В понедельник, 3 марта, Премьер-министр Украины А. Яценюк провел встречу с министром иностранных дел Великобритании У. Хейгом.

У. Хейг подчеркнул, что делегация Объединенного Королевства прибыла в Украину, чтобы обсудить пути помощи, в частности «как технически помочь Украине в экономическом восстановлении страны».

Министр подчеркнул, что Объединенное Королевство чрезвычайно обеспокоено нарушениями относительно независимости, суверенности и территориальной целостности Украины. Он напомнил, что Великобритания подняла этот вопрос на Совете безопасности ООН и планирует следующие шаги: «Также ЕС сегодня обозначит свою позицию, меры и предложения. Мы также приостановили нашу работу в рамках “большой восьмерки”».

А. Яценюк подчеркнул, что задачей украинского правительства сейчас является решение политического и экономического кризиса. Он подчеркнул, что ключевая проблема для Украины сегодня – «это вопрос безопасности, а именно Крыма и фактической интервенции иностранных сил на территорию Украины».

«Правительство и и. о. Президента контролируют ситуацию. Мы делаем все возможное, чтобы преодолеть

проблеми», – підчеркнул Прем'єр-міністр (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>)). – 2014. – 3.03).

Україна виконит все умовия Міжнародного валютного фонду для отримання кредиту, заявив прем'єр-міністр А. Яценюк.

«Це правительство виконит все требования МВФ по той простой причине, что у нас нет другого выбора», – сказав он на встрече с Европейской бизнес-ассоциацией в понедельник, 3 марта, в Киеве.

А. Яценюк отметил, что это касается как реформ в социальном секторе, так и поднятия тарифов (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2014. – 3.03).

Уряд розглядає питання стримування надмірних валютно-курсoвих коливань у випадку поповнення золотовалютних резервів. Про це в понеділок, 3 березня, повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на зустрічі з бізнес-спільнотою України.

А. Яценюк повідомив, що провів телефонну розмову з директором-розпорядником Міжнародного валютного фонду К. Лагард. Він зазначив, що не розкриватиме деталей розмови, «аби не було надмірних очікувань»: «Єдине, що можу задекларувати – цей уряд виконає всі вимоги МВФ».

«У нас немає іншого виходу. Далі мати економіку, яка живе на кредити і не продукує доходів – це буде катастрофа. Тому нам прийдеться провести найжорсткіші реформи, які стосуються в першу чергу соціального сектору, підняття тарифів», – наголосив він. «Що стосується вимоги МВФ стосовно flexible exchange rate (гнучкого валютного курсу. – Ред.), він вже зараз такий flexible, що over flexible», – зазначив він. А. Яценюк підкреслив, що нині стоїть завдання встановити певну межу: «Зараз ми розглядаємо питання у випадку поповнення золотовалютних резервів стримувати надмірні валютно-курсoві коливання» (*Урядовий портал* (www.kmtu.gov.ua)). – 2014. – 3.03).

У правительства Украины есть идея относительно приватизации энергетического сектора страны, сообщил Премьер-министр А. Яценюк.

«Я расскажу вам об идее приватизации энергетического сектора на прозрачных аукционах “Черноморнефтегаза” и других компаний, которые являются частью “Нефтегаза Украины”», – сказал он на встрече с бизнес-сообществом в Киеве в понедельник, 3 марта.

Премьер подчеркнул, что НАК «Нефтегаз Украины» является «грузом для бюджета и непрозрачным монстром». По его мнению, приватизация будет способствовать прекращению коррупции в энергетическом секторе (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 3.03).

Кабинет Министров Украины готовит план по правам Автономной Республики Крым. Об этом Премьер-министр Украины А. Яценюк сообщил на встрече с представителями Европейской бизнес-ассоциации в понедельник, 3 марта.

«По Крыму мы готовим отдельное решение. Первое – это новое правительство в Крыму, потому что это правительство нелегитимное. Второе – детальный план по правам автономии. То есть конкретно, какие права автономия хочет получить и какие права центральное правительство может дать. Третье – это неприкосновенность собственности. Это вопрос № 1. Понятно, что быстрого решения по Крыму не будет», – сказал он.

А. Яценюк подчеркнул, что украинское правительство готово к новому уровню отношений с Россией для урегулирования ситуации в Крыму (*Новости Крыма* (<http://news.all-crimea.net>). – 2014. – 3.03).

Уряд внесе секвестр бюджету.

«Перше завдання, яке поставлене міністру фінансів, – це секвестр державного бюджету», – повідомив Прем’єр-міністр

України А. Яценюк під час зустрічі з Європейською бізнес-асоціацією в понеділок, 3 березня.

Він наголосив, що цьогорічний бюджет був ухвалений на нереальних макроекономічних показниках: «Саме тому по місії Міжнародного валютного фонду в першу чергу ми повинні відпрацювати макроекономічну картину».

А. Яценюк також підкреслив, що нинішній бюджет був сформований на нереальних доходах державного бюджету: «За моїми попередніми оцінками, мова може йти про скорочення державного бюджету від 65 млрд грн. до 80 млрд грн. Це катастрофічні цифри. Якщо ми стабілізуємо ситуацію, можливо, в III і IV кварталі наші макроекономічні показники покращаться».

А. Яценюк підкреслив, що нині завдання нинішнього уряду – стабілізувати економічну ситуацію: «Ми в стані її стабілізувати непопулярними методами та угодою з МВФ, через макрофінансову підтримку ЄС, правильну фінансову і банківську політику, прозорі тендери, зменшення корупції і дерегуляцію у всьому секторі. Але на це потрібен час» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua).* – 2014. – 3.03).

Кабінет Міністрів України встановив жорстку економію державних коштів.

Відповідну Постанову «Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету» уряд прийняв на засіданні 1 березня 2014 р.

Відповідно до рішення Кабінету Міністрів, зокрема, вводиться заборона на придбання форменого одягу, автотранспорту, мобільних телефонів, ноутбуків, проведення ремонтів, здійснення витрат на обслуговування мобільних телефонів, оплату чартерних рейсів.

Без спеціального дозволу уряду забороняється утворювати нові бюджетні установи, збільшувати чисельність працівників, заповнювати вакантні посади, видавати одноразові грошові винагороди держслужбовцям за сумлінну безперервну працю, здешевлювати вартість харчування для

працівників. При цьому встановлюється обмеження на здійснення відряджень за кордон, використання бюджетних коштів для проведення святкових заходів тощо.

Водночас передбачається проведення інвентаризації державних резиденцій, державних дач, будинків відпочинку, оздоровчих закладів, які перебувають на балансі органів державної влади та інших державних органів, державних підприємств. За результатами цього Фонд державного майна повинен внести пропозиції щодо їх подальшого використання.

Також Постанова встановлює обмеження щодо кількості заступників керівників органів виконавчої влади. Зазначається, що міністр матиме не більше чотирьох заступників, голови обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій – не більше трьох заступників, а голови районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій – не більше двох.

З метою ефективного використання страхових внесків державних соціальних фондів Кабінет Міністрів обмежив видатки на організацію роботи фондів, зокрема організаційно-управлінські витрати, капітальні вкладення, видатки на інформатизацію.

Крім того, ряду центральних органів виконавчої влади уряд доручив вжити заходів щодо недопущення втрат бюджету. Зокрема, це стосується припинення діяльності конвертаційних центрів і «податкових ям», зупинення схем обігу спирту без оподаткування, посилення контролю за обігом гуманітарної допомоги, арешту коштів, перерахованих з України з ухиленням від оподаткування або отриманих злочинним шляхом тощо.

Також органам місцевого самоврядування та суб'єктам управління об'єктами державної власності рекомендовано вжити заходів щодо економного та раціонального використання державних коштів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 1.03*).

Кабінет Міністрів України прийняв рішення ліквідувати Міністерство доходів і зборів і відновити діяльність

Державної податкової служби та Державної митної служби. Відповідну Постанову «Про реорганізацію Міністерства доходів і зборів» уряд прийняв на засіданні 1 березня 2014 р.

У Постанові визначено, що Державна податкова служба України є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує реалізацію єдиної державної податкової політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями при застосуванні податкового законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску.

У свою чергу, Державна митна служба України є центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері державної митної справи.

Обидві ці служби спрямовуються і координуються Кабінетом Міністрів через міністра фінансів.

У документі зазначено, що Державна податкова служба та Державна митна служба є правонаступником прав та обов'язків ліквідованого Міністерства доходів і зборів України у відповідних сферах діяльності (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2014. – 3.03).*

Заява Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

До Міненерговугілля надходить інформація, що в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі працює група посадовців Міненерго Російської Федерації, яка вивчає можливості приєднання до електричних мереж автономних енергогенераторів з метою подальшого від'єднання Криму від енергосистеми України. Також є повідомлення про можливе захоплення невідомими особами компанії «Чорноморнафтогаз».

Повідомляємо, що електричні, газопостачальні мережі, теплоелектроцентралі Криму та компанія з видобутку газу «Чорноморнафтогаз» працюють у штатному режимі як невід'ємні складові Об'єднаної енергетичної та газотранспортної системи

України і надійно забезпечують всі потреби населення Кримського півострова в електричній енергії та природному газі.

Міненерговугілля наголошує на неприпустимості втручання у діяльність підприємств паливно-енергетичного комплексу України, які розташовані на території Криму, і попереджає, що відповідальність за соціальні, техногенні та екологічні наслідки таких втручань, покладається на осіб, що ініціюють дезорганізацію роботи підприємств (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 3.03).*

Державні соціальні допомоги за лютий профінансовані та виплачені в повному обсязі. Про це повідомив директор департаменту державної соціальної допомоги Міністерства соціальної політики В. Мушчинін.

«Протягом лютого на виплату державних соціальних допомог було направлено понад 3,7 млрд грн. Ці кошти розраховані на підтримку малозабезпечених сімей, сімей з дітьми, дітей-інвалідів та інвалідів з дитинства», – сказав він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 3.03).*

МЗС України передало звернення до НАТО з проханням розглянути використання усіх можливостей для захисту територіальної цілісності України. Про це під час брифінгу повідомив в. о. глави МЗС А. Дешиця, передає кореспондент УНН.

Він повідомив, що сьогодні (1 березня. – Ред.) відбулася зустріч з представниками ЄС і США. «Ми передали відповідні звернення і листи до них. Також ми передали звернення до НАТО з проханням розглянути використання усіх можливостей для захисту територіальної цілісності України, для захисту українського народу і також що не менш важливо для захисту ядерних об'єктів, які знаходяться на території України», – повідомив А. Дешиця.

Крім того, він закликав лідерів держав і партнерів приїхати до України та подивитися, «що тут не відбувається насильство над національними й етнічними меншинами» (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua). – 2014. – 1.03).*

З березня ц. р. в. о. міністра закордонних справ України А. Дециця прийняв верховного комісара ОБСЄ у справах національних меншин А. Торс, яка перебуває з візитом в Україні для вивчення поточної ситуації в нашій країні, у тому числі в АР Крим.

Під час зустрічі сторони обговорили питання використання можливостей та інструментів верховного комісара ОБСЄ у справах національних меншин у врегулюванні поточної ситуації в Україні, викликаній введенням російських військових підрозділів на територію АР Крим. Було відзначено важливу роль ВКНМ у забезпеченні прав національних меншин у державах-учасниках ОБСЄ і запобіганні конфліктів.

А. Дециця також запросив ВКНМ надати експертну допомогу в процесі розробки нових законодавчих актів у сфері забезпечення прав національних меншин мовної політики.

5–6 березня ц. р. А. Торс планує відвідати АР Крим (***Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 3.03).***

Усі факти про вчинення протиправних дій військовослужбовцями ЧФ Російської Федерації повинні бути надані Генеральній прокуратурі.

За фактами блокувань і захоплень військовослужбовцями Чорноморського флоту Російської Федерації державних установ України, військових частин, викрадення зброї та боеприпасів, знищення державного майна України правоохоронними органами Автономної Республіки Крим розпочаті кримінальні провадження. Про це повідомив начальник Головного управління нагляду за додержанням законів у воєнній сфері Генеральної прокуратури П. Візнюк.

Зокрема, він зазначив, що пересування та діяльність військових формувань ЧФ РФ поза місцями їх дислокації на території України є грубим порушенням вимог міжнародних договорів і законодавства України.

За словами начальника Головного управління, мають місце факти незаконних дій і рішень щодо захоплення та припинен-

ня діяльності конституційних органів влади, а також намагання неправомірно підпорядкувати підрозділи правоохоронних органів України нелегітимній місцевій владі або створення так званих місцевих правоохоронних органів.

У зв'язку з тим, що такі незаконні дії спровокували загострення соціально-політичної ситуації в АР Крим і наражають на небезпеку мирних мешканців півострова, П. Візнюк закликав усіх правозахисників, громадських активістів, журналістів максимально фіксувати протиправні дії, вчинені російськими військовослужбовцями на території півострова, і надавати інформацію про це до Головного управління нагляду за дотриманням законів у воєнній сфері Генеральної прокуратури для відповідного правового реагування.

Генеральна прокуратура застерігає військовослужбовців Чорноморського флоту Російської Федерації від вчинення протиправних дій на території України, оскільки вони підпадають під дію Римського статуту Міжнародного кримінального суду, зокрема п. «с» ст. 5 (військові злочини) (*Генеральна прокуратура України* (http://www.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_c=view&_t=rec&id=135040). – 2014. – 3.03).

З березня міністр енергетики та вугільної промисловості України Ю. Продан провів брифінг у Верховній Раді України.

Під час спілкування з представниками ЗМІ міністр, зокрема, дав відповідь на запитання щодо транспортування газу до країн Європи у зв'язку з останніми подіями в Україні. «Україна забезпечує і надалі забезпечуватиме безперебійний транзит російського газу до Європи, – запевнив міністр. – Та ситуація, яка зараз у Криму, не вплине на транзит газу».

Ю. Продан також повідомив, що не виключає підвищення ціни на газ для населення у зв'язку з вимогами Міжнародного валютного фонду про бездефіцитний баланс НАК «Нафтогаз України». «Стоїть завдання зробити НАК «Нафтогаз» бездефіцитною, і це є вимога, як ви знаєте, МВФ. Завтра будуть

представники МВФ. Звісно, ми будемо вести з ними дискусії щодо того, яким чином нам підійти до цього бездефіцитного балансу НАК», – поінформував міністр і зауважив, що поки не може спрогнозувати, наскільки можуть зрости ціни на газ для теплокомуненерго та населення і за яким графіком це відбуватиметься.

Крім того, міністр повідомив, що Україна найближчим часом має намір сплачувати компанії «Газпром» за поточне споживання газу в лютому 2014 р. (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua)*. – 2014. – 3.03).

На сьогоднішній день в газових хранилищах України маєтись 9,2 млрд куб. м газу, повідомив на брифінге міністр топлива и энергетики Ю. Продан. По його словам, ціна 238,5 дол. за тыс. куб. м действует включительно до марта, а дальше, судя по заявлениям России, эта ціна может пересматриваться. Говоря о возможности повышения цен на газ для населения, Ю. Продан отметил, что сегодня поставлена задача, чтобы «Нефтегаз» был бездефицитным.

«Это требование МВФ. Завтра будут представители МВФ, и, конечно, мы будем вести с ними дискуссию относительно того, каким образом нам подойти к этому бездефицитному балансу “Нефтегаза”», – сказав Ю. Продан (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua)*). – 2014. – 3.03).

ПОЛІТИКА

Як відомо, в останні дні лютого Росія фактично здійснила акт агресії відносно України, коли військові частини РФ без розпізнавальних знаків і без будь-яких пояснень з боку російського уряду почали блокувати військові частини ЗСУ на території Криму.

Президент Росії В. Путін звернувся до Ради Федерації щодо використання Збройних Сил РФ на території України для

нормалізації суспільно-політичної ситуації в країні задля захисту росіян, зокрема військових, які дислокуються у Криму.

1 березня Рада Федерації підтримала звернення президента РФ В. Путіна та дала згоду на введення російських Збройних Сил РФ на територію Криму. Як відомо, своє звернення російський президент обґрунтовує необхідністю захисту російського населення в Криму та східних областях України.

У ніч на 2 березня стало відомо, що згідно з рішенням РНБО в Україні оголошено військову мобілізацію (кваліфікованих військових кадрів. – Ред.).

Додамо також, що дії Російської федерації відносно України отримали однозначну негативну оцінку міжнародної спільноти. Так, дії Росії у Криму вже засудили США, Канада та Китай, які заявили про повагу до територіальної цілісності України. Варто зазначити, що США вже пригрозили Росії введенням санкцій за введення військ у Крим. Водночас відомо, що Канада відкликає свого посла з Росії для консультацій через кризу в Україні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.03).

Командувач Чорноморським флотом Росії О. Вітко поставив ультиматум українським військовослужбовцям. Про це на своїй сторінці у Facebook повідомив співробітник Кримського медіацентру Міноборони України В. Селезньов, передає УНН.

«О. Вітко поставив ультиматум: якщо до 05:00 години ранку завтрашнього дня українські військовослужбовці не здадуться, почнеться справжній штурм підрозділів і частин ЗС України по всьому Криму. Ця інформація підтверджується», – написав В. Селезньов (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.03).

Супер-авіаносець «Джордж Н.В. Буш» і 17 інших кораблів і три підводні човни пройшли в Егейське море вчора у другій половині дня і рухаються в напрямі Чорного моря.

«Джордж Н.В. Буш» має на своєму озброєнні 90 літаків, включаючи вертольоти різних типів, а також кілька ескадрилій з F-22 Raptors, найбільш перспективним бойовим літаком у світі, передає turnerradionetwork.com. У кожного підводного човна у кожного є 24 ракетні шахти, а кожна ракета має вісім окремих ядерних боеголовок, кожна з яких може вразити окрему мету. «Джордж Н.В. Буш» є першим і єдиним авіаносцем у світі, на який приземлився безпілотний X-47B Stealth Drone, що може використовуватися для довгострокового спостереження або для наступальних атак (*Експрес* (<http://expres.ua/digest/2014/03/04/102884-podiyi-krymu-chorne-more-zahodyt-amerykanska-avianosna-grupa-osnashchena>). – 2014. – 4.03).

В Донецкой, Харьковской и Луганской областях на украинско-российской границе наблюдается большое скопление российской военной техники.

Об этом заявил на брифинге директор департамента информационной политики МИД Украины Е. Перебийнис, пишет РБК-Украина. «Пограничная служба сообщает, что на границе с Донецкой, Харьковской, Луганской областями со стороны российской границы наблюдается большое скопление военной техники», – заявил Е. Перебийнис.

Кроме того, по его словам, в течение последних суток уже был один штурм неизвестными штаба Военно-морских сил Украины Крыма. «На сегодня в штабе ожидают еще один штурм», – отметил Е. Перебийнис (*Восточный Вариант* (<http://v-variant.lg.ua/region/72968-v-doneckoy-harkovskoy-i-luganskoy-oblastyah-na-granice-nablyudaetsya-bolshoe-skoplenie-voennoy-tehniki-rf.html>). – 2014. – 3.03).

Украина усиливает контроль на границе с Россией. В пунктах пропуска для автомобильного сообщения и местных пунктах пропуска с целью недопущения въезда в Украину с территории России организованных групп, отдельных лиц, ко-

которые могут принимать участие в мероприятиях экстремистского характера на территории Украины, проводится усиленный пограничный контроль и соответствующие мероприятия. Как сообщает Отдел по вопросам взаимодействия со СМИ Администрации Государственной пограничной службы Украины, во время проверки документов у всех граждан РФ пограничники проводят опрос о цели запланированного пребывания в Украине. Все автотранспортные средства, которые въезжают в Украину, подвергаются углубленному досмотру с привлечением служебных собак и необходимых технических средств пограничного контроля.

Такие же мероприятия проводятся в железнодорожных пунктах пропуска (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 3.03).

За попередньою домовленістю відбулася телефонна розмова В. Путіна з Федеральним канцлером Федеративної Республіки Німеччина А. Меркель. Про це УНН повідомили у прес-службі Президента Російської Федерації.

У зв'язку з висловленою А. Меркель стурбованістю розвитком подій у Криму і в Україні в цілому, В. Путін звернув увагу на неослабну загрозу насильницьких дій з боку ультра-націоналістичних сил, що піддають небезпеці життя та законні інтереси російських громадян і всього російськомовного населення. Підкреслено, що заходи, що робляться Росією, повністю адекватні екстраординарної ситуації.

В. Путін і А. Меркель домовилися продовжити консультації як у двосторонньому (по лінії зовнішньополітичних відомств), так і в багатосторонньому форматах з метою сприяння нормалізації суспільно-політичної обстановки в Україні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен закликав РФ повернути свої сили на військові бази. Про це він

сказав журналістам після засідання Комісії НАТО – Україна, передає кореспондент УНН.

Також у заяві НАТО стосовно ситуації в Україні йдеться про заклик до Росії негайно зробити все можливе для деескалації конфлікту та утриматися від військової активності в будь-якій частині України.

З іншого боку, за словами Генсека, важливо продовжити політичний діалог в Україні з метою дотриманням прав людини та національних меншин.

«Україна – цінний партнер НАТО і альянс у повному обсязі підтримує її незалежність, суверенітет і територіальну цілісність», – зазначив Андерс Фог Расмуссен (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Рада НАТО закликала Україну та Росію до мирного врегулювання ситуації в Криму через негайний діалог за можливого посередництва або Ради Безпеки ООН, або ОБСЄ. Про це йдеться у заяві Ради, передає УНН (Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Генеральний секретарь ООН Пан Ги Мун заявил об опасности дальнейшей эскалации украинского конфликта.

«Важнее всего стабилизировать ситуацию и начать конструктивный диалог, в котором будут также участвовать ООН и региональные организации», – заявил он сегодня, 3 марта, в Женеве. Он приветствовал предложение создать контактную группу для посредничества в переговорах Москвы и Киева под эгидой Организации по безопасности и сотрудничества в Европе (ОБСЕ). Об этом сообщает Deutsche Welle (*Електронні Віснї* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 3.03).

США не будут направлять свои войска в Украину. Об этом сообщают РИА Новости со ссылкой на высокопоставленного представителя администрации Б. Обамы, не уточняя,

впрочем, его имени, сообщает телеканал «Дождь». «Наша цель – удержать суверенитет и территориальную целостность Украины, а не устроить военную эскалацию, – заявил он. – Я не думаю, что мы сейчас сосредоточены на американской военной интервенции в каком-либо виде. Я не думаю, что это был эффективный путь деэскалации ситуации».

Напомним, накануне вечером госсекретарь США Дж. Кэрри пригрозил России изоляцией (*Ukrnews24.ne* (<http://ukrnews24.net/ssha-ne-budut-otpravlyat-vojska-v-ukrainu/#ixzz2uujDYpA4>). – 2014. – 3.03).

К России начали применять первые санкции.

Страны «Большой семерки» – США, Германия, Франция, Великобритания, Италия, Канада и Япония – заморозили подготовку к саммиту G8 в Сочи, проведение которого было запланировано на июнь 2014 г., и выступили с осуждением действий России в отношении Украины.

Согласно заявлению «Большой семерки», страны считают действия России очевидным нарушением суверенитета Украины. В заявлении говорится, что действия Москвы несовместимы с деятельностью «Большой восьмерки», в состав которой Россия вошла в 1997 г.

Глава МИД Германии Ф.-В. Штайнмайер 2 марта высказался против возможного исключения России из числа участниц «Большой восьмерки». Вечером 2 марта стало известно, что В. Путин после разговора с канцлером Германии А. Меркель согласился на создание группы по расследованию ситуации в Крыму (*Ukrnews24.ne* (<http://ukrnews24.net/vse-strany-bolshoj-semerki-zamorozili-podgotovku-k-sammitu-g8-v-sochi/#ixzz2uufaUBbc>). – 2014. – 3.03).

Кризова ситуація, яка наразі склалася в українському Криму є найбільш гострою у Європі з моменту падіння Берлінського муру. Про це перед екстреним засіданням глав МЗС Євросоюзу повідомив міністр закордонних справ

Німеччини Ф.-В. Штайнмайєр, передає УНН. «Наразі через 25 років після закінчення конфронтації є реальна небезпека нового розколу Європи. Зараз найважливішим є дипломатично завадити подальшій ескалації конфлікту. Військові дії з боку Росії є абсолютно неприйнятними. Ще можна повернути назад», – сказав він.

Також очільник німецького зовнішньополітичного відомства підкреслив, що ситуацію потрібно вирішити мирним шляхом переговорів. «Росії потрібно вивести війська, а Україні треба запропонувати поважати права меншин, особливо у Східній Україні», – сказав Ф.-В. Штайнмайєр (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.03).

Представитель РФ в ООН назвал условия вывода своих войск из Украины.

Постоянный представитель РФ в ООН В. Чуркин, выступая в субботу на заседании Совета Безопасности ООН по Украине заявил, что для урегулирования ситуации в этой стране необходимо вернуться к соглашениям от 21 февраля. Об этом пишут «Подробности».

«Надо вернуть дело на политический путь, в конституционные рамки. Надо вернуться к соглашению от 21 февраля и к созданию правительства национального единства. И надо прекратить попытки разговаривать со своими оппонентами языком силы», – заявил он.

«Необходимо приструнить радикалов, и посоветовать украинским оппозиционным деятелям и тем, кто сейчас оказался в Киеве, отмежеваться от радикалов, а не позволять им верховодить на территории Украины, поскольку такие действия могут привести к очень тяжелому развитию событий, что и пытается предотвратить Российская Федерация», – подчеркнул постпред России.

Кроме того, он задался рядом вопросов о том, для чего некоторые европейские и американские политики поощряли уличные выступления в Киеве. «Возникает вопрос – зачем эти уличные манифестации надо было поощрять из-за рубежа, в

том числе, діятелями Європейського союзу? Зачем спикерам некоторых стран Европейского союза надо было выступать на митингах, подстрекавших к продолжению протестов против этого решения руководства Украины (отложенное решение об ассоциации с Евросоюзом)? Зачем осуществлять такое грубое вмешательство во внутренние дела суверенного государства?», – сказав В. Чуркин. По материалам ru.golos.ua (**NEWSLINE** (<http://www.newslines.com.ua/politics/rossiya-nazvala-usloviya-vyvoda-svoih-voysk-iz-ukrainy-02032014123500>)). – 2014. – 2.03).

Прем'єр-міністр Росії Д. Медведєв заявив, що авторитет В. Януковича практично мізерний, проте це не скасовує легітимність його перебування на президентській посаді. Про це він написав у своєму Facebook, передає УНН.

«Авторитет Президента В. Януковича практично мізерний, але це не скасовує того факту, що за Конституцією України він – легітимний глава держави. Якщо він винен перед Україною – проведіть процедуру імпічменту за українською Конституцією і судіть його. Усе інше – свавілля. Захоплення влади», – заявив глава уряду РФ.

«Моя позиція така: Росія готова розвивати багатогранні по-важні відносини з братською Україною. Взаємовигідні та ефективні. Але Україна для нас – це не група людей, яка проливши кров на Майдані, захопила владу в порушення Конституції та інших законів своєї держави», – додав Д. Медведєв (***Українські Національні Новини*** (<http://www.unn.com.ua>)). – 2014. – 2.03).

Росія в разі введення санкцій з боку Сенату США буде змушена йти в інші валюти, створювати свою розрахунково-платіжну систему, заявив у вівторок, 4 березня, в інтерв'ю РІА «Новини» радник президента РФ С. Глаз'єв.

Раніше голова підкомітету з європейських справ у Сенаті К. Мерфі заявив журналістам, що Сенат може ввести санкції

проти Росії у зв'язку із ситуацією в Україні. Може йтися, зокрема, про замороження активів російських державних установ і приватних інвесторів, а також про візові обмеження для російських громадян.

«Ми будемо змушені йти в інші валюти, створювати свою розрахунково-платіжну систему. У нас прекрасні торговельно-економічні відносини з нашими партнерами на Сході і на Півдні, і ми знайдемо спосіб не тільки обнулити нашу фінансову залежність від США, але і вийдемо з цих санкцій з великою вигодою для себе. Спроба оголосити про санкції проти РФ обернеться крахом для фінансової системи США, який спричинить припинення домінування США у світовій фінансовій системі», – сказав С. Глазьев.

На сьогодні Сенат США розглядає санкції проти Росії у зв'язку із ситуацією в Україні. Голова підкомітету з європейських справ у Сенаті К. Мерфі заявив журналістам, що Сенат може ввести санкції проти російських банків, закликати адміністрацію до заморожування активів російських державних установ і приватних інвесторів, а також ввести візові обмеження для російських громадян (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 4.03).

1 березня глава Пентагону Ч. Хейгел і міністр оборони Росії С. Шойгу обговорили по телефону ситуацію в Україні, передає УНН з посиланням на телеканал CNN. Подробиці розмови невідомі (Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.03).

У Держдумі Росії зареєстрували законопроект для приєднання Криму.

У Держдумі Росії зареєстрований Законопроект № 462741-6 «Про внесення змін до Федерального конституційного закону “Про порядок прийняття в Російську Федерацію і утворення в її складі нового суб'єкта Російської Федерації”». Його зареєстрували 15 депутатів Держдуми ще 28 лютого, передає УНН з посиланням на прес-службу Держдуми.

«Пропонований проект “Про внесення змін до Федерального конституційного закону “Про порядок прийняття в Російську Федерацію і утворення в її складі нового суб’єкта Російської Федерації” зумовлений подіями, що відбуваються в Україні та впливає із зобов’язань Російської Федерації, передбачених Договором про дружбу, співпрацю та партнерство між Російською Федерацією і Україною від 31 травня 1997 р. Згідно зі ст. 11 даного Договору обидві сторони беруть на себе проведення на своїй території необхідних заходів, включаючи законодавчі, для запобігання та припинення будь-яких дій, що представляють собою підбурювання до насильства або насильство проти окремих осіб або груп громадян, яке ґрунтується на національній, расовій, етнічній або релігійній нетерпимості», – йдеться в пояснювальній записці.

Депутати зауважують, що силове захоплення Майданом влади групою осіб в Києві з точки зору міжнародного права не є правомірним. «З цих позицій Росія має право навіть послатися на клаузулу при незмінних обставинах (докорінна зміна обставин) і припинити дію раніше укладених (на той період – з легітимною владою України) міжнародних економічних договорів», – йдеться в пояснювальній записці. При цьому, у документі відкрито згадується Крим.

«Згідно зі Статутом ООН, до числа загальновизнаних принципів міжнародного права відноситься принцип «самовизначення народів» (п. 2 ст. 1 Статуту ООН). Самовизначення (наприклад, Республіки Крим) може бути виражене в результаті референдуму чи іншої форми волевиявлення населення відповідної території. У тому числі: зверненням Верховної Ради Республіки до Президента РФ; отриманням жителями Криму громадянства Росії в спрощеному порядку і т. д.», – йдеться в пояснювальній записці (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.03).

Речник МЗС України Є. Перебийніс під час брифінгу наголосив, що Росія веде можливу підготовку анексії частини території України на свою користь, повідомляє

кореспондент УНН. Нагадаємо, до Держдуми РФ надійшов законопроект «О внесении изменений в Федеральный конституционный закон о порядке принятия в РФ и образования в ее составе нового субъекта Российской Федерации», а його подача обумовлена подіями, які відбуваються в Україні.

«Зазначений законопроект і факт його офіційного подання до Держдуми фактично вказує на мету військової інтервенції збройних сил РФ, яка де-факто відбувається на території України та не обмежується використанням лише Чорноморського Флоту. По суті йдеться про підготовку до можливої анексії частини територій України на користь РФ», – вважає Є. Перебийніс. Від української сторони він закликав міжнародне співтовариство засудити факт підготовки такого законодавчого акту, «який в разі його прийняття матиме непередбачувані наслідки для всієї Європи».

«Закликаємо представників російського парламенту відмовитися від його прийняття», – додав він (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Митний союз вводить санкції на поставки нафтопродуктів в Україну. Слідом за загостренням ситуації в Криму, Росія намагається дестабілізувати ситуацію на паливно-енергетичному ринку України. Про це заявив народний депутат та голова Підкомітету з питань нафтової та газової промисловості Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки ВРУ І. Васюник, передає УНН із посиланням на прес-службу нардепа.

«Сьогодні отримав підтвердження інформації, яка надійшла ще кілька днів тому. Митний союз вводить санкції на поставки нафтопродуктів в Україну. Також пробують ввести санкції на поставку нафтопродуктів в Євросоюз до 40 % від контрактних на 2014 р. Усе це говорить про те, що йдуть усі спроби ззовні дестабілізувати ситуацію на паливно-енергетичному ринку України, щоб ще більше загострити політичну та економічну ситуацію в державі. Країни Заходу повинні негайно відреагувати на такі дії», – додає І. Васюник.

Раніше повідомлялось про те, що підвищення цін на моторне паливо в Україні зумовлено ростом курсу долара.

Як повідомляв УНН, прострочена заборгованість України за постачання російського газу становить 1,549 млрд дол., при такому рівні боргу та оплати країна може не зберегти чинну знижку на газ. Про це заявив офіційний представник «Газпрому» С. Купріянов (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.03).

У світі вітають стриманість України проти військового вторгнення армії Путіна в Криму. Відомі дипломати, експерти та аналітики радять Києву «залишити Путіну шанс для відступу» і ні в якому разі не піддаватися на провокації занадто агресивних російських сил на півострові. Західні експерти також вважають, що військові можливості України на сьогодні у кілька разів нижчі від потужності армії Путіна, тому Кремль, на їхню думку, буде враховувати це та обмежений вплив Заходу на ситуацію, з метою «переслідування подальших цілей в Україні». Відомі дипломати та аналітики Заходу не виключають, що США у ситуації з Україною піде «далі, ніж будь-коли в Грузії». Газети вже прогнозують суворі економічні санкції Заходу, від яких Росія понесе величезні збитки, вони також інформують, що вже тепер ситуація на російському фінансовому ринку різко погіршилася...

Американський аналітичний часопис Stratfor наголошує на нинішніх обмежених військових можливостях України у разі її воєнного протистояння з Росією (у 8–10 разів) і не виключає, що «теперішня військова слабкість України та обмежений вплив Заходу на ситуацію у військовому розумінні, будуть головними факторами у рішеннях Москви використати її збройні сили в реалізації її намірів в Україні» (*Радіо Свобода* (<http://www.radiosvoboda.org/>). – 2014. – 3.03).

Усі силові структури в Криму підпорядковані місцевій владі, яка попросила фінансової допомоги у Москви. Про це

на прес-конференції заявив глава Верховної Ради АРК В. Константинов. Він розповів, що Верховна Рада має намір на наступному засіданні перенести дату проведення референдуму про розширення автономії на 30 березня.

Він заявив, що всі силовіки Криму перепідпорядковані місцевій «владі». «Києву в АРК не підпорядковується ніхто. Усі підкоряються штабу, який сформовано головою уряду. Усі силовіки визнали його владу», – сказав В. Константинов.

Він також розповів, що на нього було організовувано замах, і нападники йому навіть представилися. Вони виявилися членами «Правого сектору».

Спікер також пообіцяв нову Конституцію АРК і небувалі повноваження в ній для кримських татар (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Во время предстоящего в Крыму референдума не планируется рассматривать вопрос выхода полуострова из состава Украины.

Об этом на пресс-конференции в Симферополе рассказал Первый заместитель Председателя Совета министров Крыма Р. Темиргалиев. Он пояснил, что главный вопрос, интересующий население, это расширение политических и экономических прав автономии.

Как сообщало агентство е-Крым, в Крыму на 30 марта намечено проведение референдума об усовершенствовании статуса автономии. Ранее референдум был намечен на 25 мая (*е-Крым* (<http://www.e-crimea.info/news/na-referendume-v-krymu-ne-budut-obsuzhdat-otdelenie-ot-ukrainy>). – 2014. – 1.03).

Утром 2 марта на территории Украины, в Крыму, находилось уже 15 тыс. российских военнослужащих. Об этом сообщает ряд СМИ со ссылкой на телеканал CNN.

Такую цифру озвучил на екстренном засіданні Совета Безопасности ООН постійний представителі України в Організації Об'єдинених Націй Ю. Сергеев. Російська сто-

рона назвала заявление нашего дипломата «чрезмерно эмоциональным» и призвала участников заседания «к холодному рассудку» (*Новости Крыма* (<http://news.allcrimea.net/news/>). – 2014. – 2.03).

Лидер меджлиса крымскотатарского народа Р. Чубаров призывает крымчан удержатъ межнациональный мир. Об этом он заявил 1 марта в эфире телеканала АТР.

В частности, он призвал людей различных политических взглядов и национальностей воздержаться от проведения массовых акций и не выяснять отношения с оппонентами. «Призываю всех в Крыму в эти дни не проводить никаких массовых мероприятий и не выяснять отношений со своими оппонентами. Сейчас любая искра может привести к конфликту. Не нужно этого делать», – сказал он.

По мнению Р. Чубарова, в течение нескольких дней ситуация на полуострове смягчится (*Новости Крыма* (<http://news.allcrimea.net/news/2014/3/1/refat-chubarov-situatsiya-v-krymu-smyagchitsya-cherez-neskolko-dnei-6223/>). – 2014. – 1.03).

2 марта в Киеве прошло многотысячное вече «Украина и Крым едины». Вече прошло под лозунгом: «Нет войне». Люди выразили готовность ежедневно выходить на главную площадь страны, чтобы показать россиянам, что они не хотят воевать с соседями. В Киеве на Майдане Независимости собралось около 50 тыс. человек. На этот раз киевляне вышли поддержать жителей Крыма и выступить против действий России, которая, дав разрешение ввести российские войска на Крымский полуостров, посягнула на территориальную целостность Украины (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 3.03).

Города Украины митингуют против военных планов В. Путина, митинги антивоенных активистов прошли в

некоторых российских городах. В Сумах на площади Независимости в антивоенном митинге 2 марта принимают участие около 10 тыс. человек. Участники митинга держат государственные флаги Украины, а также самодельные плакаты с надписями: «Украина и Крым – едины!», «Россия, останови Путина!». Выступающие на митинге призывают граждан к дисциплине и мирному протесту, а также противодействовать провокационным призывам.

Также в Одессе проходит многотысячный митинг против агрессии России. На митинге нет партийной символики, люди принесли только различные плакаты и флаги Украины, на одежде у многих – желто-голубые ленты. Выступающие говорят, как на русском языке, так и на украинском. Периодически люди скандируют: «Слава Украине!».

В Днепропетровске участники 10-тысячного Народного вече, которое проходит на площади перед областной государственной администрацией, скандируют «Долой Путина!» и «Украина – единая, неделимая!». Участники акции держат государственные флаги Украины, плакаты «Нет войне!». В зачитанном и поддержанной на Вече заявлении содержится призыв к депутатам Днепропетровского облсовета срочно созвать сессию и осудить агрессию по отношению к Украине.

А в Житомире на площади Королева в антивоенном митинге, начавшемся в 12:00, принимает участие около 2 тыс. человек, люди продолжают подходить. «В настоящее время объявлена частичная, подчеркиваю, частичная мобилизация военных, необходимая для нормальной работы комиссариатов», – сказал председатель Житомирского областного совета В. Француз. Антивоенные митинги проходят и на территории Российской Федерации. В Москве россияне пришли под Минобороны выразить протест против оккупационных планов правительства. Об этом сообщает Inpress.ua (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>)). – 2014. – 2.03).

1 березня антифашистські та проросійські мітинги у східних областях України зібрали 40 тис. осіб. Про це УНН

повідомили у МВС. Зокрема, на площі Леніна в місті *Донецьку* розпочався мітинг громадян у кількості близько 22 тис. осіб за участі Донецької організації ветеранів України, Спільки ветеранів Афганістану та Спільки козацьких організацій України з метою підтримки стабільності в державі.

А поблизу театру «Опери та балету», розташованого на проспекті Карла Маркса в місті *Дніпропетровську*, відбувся мітинг громадян у кількості близько 1 тис. осіб з гаслами «Народне Антифашистське Віче».

Тим часом біля пам'ятника Т. Г. Шевченка в місті *Луганську* відбувся мітинг громадян у кількості близько 7 тис. осіб за участі Луганської організації «Луганська гвардія» та Громадська палата Луганської міської ради з метою підтримки дружніх стосунків з Російською Федерацією.

Разом з тим на площі Свободи в місті *Харкові* відбувався мітинг громадян в кількості близько 10 тис. осіб з гаслами «За Харків». Під час цих масових акцій були зареєстровані випадки хуліганства та порушення правопорядку.

А у Дніпропетровську невідомими був підпалений намет військового зразку з дровами.

Крім того, під час мітингів вигукувалися проросійські гасла та вивішувалися прапори РФ на державних адмінбудівлях (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Причиною зіткнень у Харкові стали провокації представників «Правого сектору» і ультрас «Металіста», що перебували в будівлі ХОДА. Про це заявив заступник голови ХОДА – керівник апарату В. Хома, передає УНН.

«Причиною конфлікту стала провокація з боку людей, що перебували в ХОДА: вони кидали предмети та стріляли з вікон. У будівлі перебували тільки представники “Правого сектору” і ультрас “Металіста”. З членами Координаційної ради харківського Євромайдану, політичних партій “Батьківщина”, УДАР і “Свобода” раніше була досягнута домовленість про те, що вони залишать приміщення, і вони це зробили.

“Правий сектор” і ультрас відмовилися звільнити будівлю», – підкреслив В. Хома.

За його інформацією, у результаті зіткнень і штурму будівлі ХОДА постраждали 106 осіб, семеро з них – молодше 18 років. Один з потерпілих перебуває у важкому стані – він випав з вікна.

«Постраждалих було б значно більше, якби не дії міліції та афганців, які на момент штурму перебували в приміщенні Держпрому, потім підійшли й допомогли міліції створити живий коридор, коли виводили людей з ХОДА. Будівлю повністю звільнено від цивільних осіб. У будівлі перебувають співробітники міліції», – зазначив В. Хома.

Він повідомив, що при штурмі постраждало близько 30 % приміщень першого поверху: розбиті вікна, зіпсовано підлогу та меблі. Життєво важливі об’єкти не постраждали. За словами В. Хоми, в понеділок адміністрація повинна почати працювати.

«Я не один раз говорив, що держустанова призначена для того, щоб тут держслужбовці виконували свої функції. Протиприродно, коли в коридорах обласної адміністрації люди сплять, їдять, приходять сюди зі зброєю, з пляшками із запальною сумішшю. Я в понеділок зібрав нараду та сказав, що найголовніше – зберегти роботу підрозділів обладміністрації. Життя в області повинне продовжуватися, незважаючи ні на що», – підкреслив В. Хома (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.03).

У Луганську відбулось перше пленарне засідання 23 сесії обласної ради VI з порядком денним «Про суспільно-політичну ситуацію в країні». Про це повідомляє УНН з посиланням на портал «0642.ua».

Як повідомляє прес-служба Луганської облради, засідання проводиться «у зв’язку із загостренням суспільно-політичної ситуації в країні та зверненням учасників мітингу “Російська весна”, який відбувся 1 березня 2014 р. в Луганську».

Біля будівлі Луганської облради зібралося близько 400 осіб, які тримають в руках російські прапори, а також прапори

«Русского единства». Мітингувальниками прийнято резолюцію про проведення в регіоні референдуму про від'єднання Донбасу. Орієнтовно референдум повинен відбутися вже 10 березня.

Серед присутніх біля будівлі облради вперто поширюються чутки про те, що нібито прем'єр-міністр А. Яценюк планує вводити війська в Луганську обл.

Мітингувальники на чолі з юристом складали звернення до Президента РФ В. Путіна, в якому просили ввести війська в Луганськ.

Близько 15:00 у відповідь на рішення депутатів Луганської обласної ради не підписувати резолюцію, прийняту мітингувальниками, демонстранти почали штурм будівлі облради. Люди зламали ворота та двері в будівлі і прорвалися до облради. Депутати залишили будівлю через чорний хід (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Следственный комитет России возбудил уголовное дело против лидера украинского движения «Правый сектор» Д. Яроша. Об этом 2 марта сообщил официальный сайт СК.

Уголовное дело в отношении Д. Яроша возбудили за «публичные призывы к осуществлению террористической и экстремистской деятельности, совершенные с использованием средств массовой информации». По мнению следствия, в своих выступлениях глава ультранационалистической украинской организации «Правый сектор» Д. Ярош публично призывает антироссийские силы к экстремистским действиям и террору на территории России (*Фраза* (http://fraza.ua/news/03.03.14/189791/rossija_vozbudila_pro tiv_jarosha_ugolovnoe_delo.html). – 2014. – 3.03).

Люди, які 1 березня, намагалися захопити Донецьку ОДА є державними злочинцями. Про це йдеться у заяві громадських діячів Донецька. У тексті заяви йдеться: «1 березня в Донецьку на мітингу декілька проросійських організацій, на чолі

з самопроголошеним губернатором Донецької області П. Губарєвим, зробили спробу захопити приміщення Донецької обласної держадміністрації, зірвали державні прапори України та вивісили прапори Російської Федерації, закликали до окупації російськими військами Донеччини.

Ці люди є державними злочинцями, які порушили Конституцію України, зробили замах на законнообрану місцеву владу та територіальну цілісність України.

Так зване «Народне ополчення», від імені якого відбувалось захоплення влади 1 березня 2014 р., не представляє інтереси всіх мешканців Донеччини, а тільки ворожих проросійських радикальних організацій.

Закликаємо донеччан і мешканців Донецької області підтримати законну владу України всіх рівнів.

Ми засуджуємо фактичну окупацію російськими військами України. Висловлюємо підтримку законнообраним органам влади всіх рівнів як в Україні взагалі, так і на Донеччині зокрема. Законообраним владним структурам негайно вжити заходів щодо заколотників і притягнення їх до кримінальної відповідальності згідно з чинним законодавством і забезпечити територіальну цілісність України та захист української держави.

Від імені обласних організацій:

Народного Руху України Голова ДОО НРУ

Є. А. Хованський

Конгрес Українських Націоналістів Голова ДОО КУН

М. В. Олійник

Партія Захисників Вітчизни Голова ДОО ПЗВ

В. В. Прилепський

Політична партія УДАР Голова ДОО ПП

Є. П. Фірсов

Та багато інших організацій та мешканців Донеччини (<http://galinfo.com.ua/news/155642.html>). – 2014 – 2.03).

На выходных в Одессе прошло многотысячное вече, в котором объединились Евромайdan, Антимайdan и, по словам самих активистов, даже силовики. У генконсульства

России на Гагаринском плато митингующие сожгли чучело В. Януковича, подобно тому, как в последний день Масленицы сжигают чучело зимы, и приняли Меморандум против агрессии Путина по отношению к Украине.

«Никто из дипломатических представителей не вышел, а милиция спокойно отреагировала на то, что чучело залили красной краской, символизирующей кровь погибших на Майдане», – рассказала «Сегодня» координатор одесского Евромайдана А. Балаба.

Меморандум, который приняли одесситы, гласит: «Одесса всегда была мирным процветающим городом, который не воевал, а торговал, пел, писал стихи и прозу, играл на скрипках и на нервах, но был и выступал против войны. Мы, одесситы, против агрессии в любом виде. Мы будем защищать свой свободный и мирный город от любого, кто посягает на самое святое – наших детей, их будущее, на наше море и нашу землю. Более 100 дней здесь, у Дюка, собирались люди, поддерживающие европейские ценности в Украине – за то, чтобы работали нормальные человеческие законы, за то, чтобы у власти были не бандиты, а порядочные люди. За то, чтобы у наших детей было будущее: нормальная работа после окончания школ и вузов, а не нищие копейки, чтобы они уезжали искать работу за границей, а наши старики не умирали от голода и отсутствия лекарств. А сегодня мы собрались для того, чтобы показать, что Украина – единая и неделимая. Что мы – один народ, несмотря на то, что мы можем говорить на разных языках или у нас разные политические взгляды. Мы все объединились под общим призывом – мы против агрессии В. Путина. Для нас Россия – это друзья и родственники, мы не хотим воевать с ними. Мы выступаем за то, чтобы В. Путин вывел все российские войска с территории нашей Украины. Путин, уходи по-хорошему. Мы не сдадимся! Одесса против агрессии Путина. Нет – войне!» (<http://www.segodnya.ua/regions/odessa/v-odesse-prinyali-memorandum-protiv-agressii-putina-500069.html>). – 2014. – 3.03).

За результатами 2013 р. у галузь будівництва в Україні було внесено 190,4 млн дол. прямих іноземних інвестицій. Про це йдеться в офіційних матеріалах Державної служби статистики, повідомляє УНН.

Так на початок 2013 р. загальний обсяг прямих іноземних інвестицій у будівельну галузь України становив 1459,2 млн дол., тоді як за результатом року сума таких становила 1649,6 млн дол.

За підсумком 2013 р. будівельна галузь збільшила свою частку у обсязі інвестицій і становить 2,8 %.

Нагадаємо, капітальні інвестиції у житлові будівлі за результатами 2013 р. становили 40 млрд 250 млн грн. Водночас експерти зазначають, що інвестиції у житло загалом є найкращим і найбільш ефективним методом збереження коштів.

«Нерухомість постійно в ціні, так буде і надалі, оскільки житло є базовою потребою суспільства. Будь-який товар може знецінитися, але нерухомість – ніколи. Навіть у період економічних криз у будь-якій країні вартість нерухомості залишається більш-менш стабільною, а потім, за час стабілізації, навіть зростає. Тому найкращий варіант зберегти заощадження, це вкласти їх у нерухомість», – сказав президент «Київміськбуду» І. Кушнір (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Місія Міжнародного валютного фонду 4 марта начнет работу в Украине, сообщила директор-распорядитель фонда К. Лагард.

Фонд планирует оценить ситуацию перед тем, как проводить консультации с украинскими властями.

Ранее сообщалось, что Украина получит финпомощь от МВФ не раньше следующего месяца. Об этом сообщает ТСН.ua (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 3.03).

Авиакомпания «ЮТэйр-Украина», которая до сих пор позиционировала себя как чартерный и внутренний перевозчик, начнет выполнять регулярные рейсы в Европу. На днях компания получила соответствующие направления из Киева. Эксперты полагают, что таким образом в стране появится еще один транзитный перевозчик, что положительно отразится на развитии региональных аэропортов, пишет Коммерсант-Украина в статье «“ЮТэйр-Украина” откроет Европу» (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 3.03).

По результатам 2013 г. в Украине было зарегистрировано почти 300 тыс. договоров купли-продажи квартир и жилых домов. Об этом говорится в годовом обзорном отчете по рынку недвижимости, разработанному Украинской торговой гильдией.

«По результатам 2013 г., согласно данным Министерства юстиции, в Украине частными и государственными нотариусами был зарегистрирован 297 391 договор купли-продажи квартир и жилых домов. Указанное количество сделок на 11,9 % превысило показатели 2012 г. и на 16,8 % показатели 2011 г.», – говорится в отчете.

В Киеве в прошлом году заключили 27 тыс. 97 договор купли-продажи квартир и жилых домов, что на 5 тыс. 110 договоров больше, чем в 2012 г. (или 23,2 % в относительном выражении).

Напомним, инвестиции в жилье в целом являются лучшим и наиболее эффективным методом сохранения средств.

«Недвижимость постоянно в цене, так будет и впредь, поскольку жилье является базовой потребностью общества. Любой товар может обесцениться, но недвижимость – никогда. Даже в период экономических кризисов в любой стране стоимость недвижимости остается более-менее стабильной, а затем, за время стабилизации, даже растет. Поэтому лучший вариант сохранить сбережения, это вложить их в недвижимость»,

– сказал президент «Киевгорстроя» И. Кушнир (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 3.03).

Украинские аграрии с начала 2013/2014 маркетингового года (МГ, июль 2013 г. – июнь 2014 г.) по состоянию на 3 марта поставили на внешние рынки 24,7 млн т зерновых, что на 36,8 % больше, чем за аналогичный период прошлого маркетингового сезона, сообщила пресс-служба Министерства аграрной политики и продовольствия.

В частности, экспорт пшеницы составил 7,43 млн т, из которых 6,01 млн т приходится на продовольственную и 1,33 млн т – на фуражную пшеницу. Объем поставок ячменя на внешние рынки составил 2,14 млн т, кукурузы – 14,89 млн т.

Экспорт масличных культур с начала текущего МГ составил почти 3 млн т, в частности поставки рапса – 2,06 млн т, сои – 0,93 млн т.

При этом в министерстве сообщили, что за февраль отечественные аграрии поставили на внешние рынки 2,8 млн т зерновых, из которых 0,4 млн т приходится на продовольственную и фуражную пшеницу, 2,3 млн т – на кукурузу, 0,03 млн т – на ячмень. Экспорт масличных из Украины по итогам февраля составил почти 0,2 млн т.

Минагропрод прогнозирует экспорт зерна из Украины в 2013/2014 МГ на уровне 33 млн т, что может стать абсолютным рекордом для независимой Украины.

Урожай зерновых в 2013 г., по оценкам Госстата, составил почти 63 млн т, что на 36,3 % больше, чем годом ранее (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 3.03).

Ліквідація Міністерства доходів і зборів України дуже не своєчасне рішення, яке може призвести лише до поглиблення економічної ситуації в державі. Про це заявила голова Комісії УСПП з питань економічної політики Ю. Дроговоз, передає УНН з посиланням на прес-службу УСПП.

«Ліквідація Міндоходів з наступним створенням двох окремих відомств – центрального органу виконавчої влади у сфері податкової політики та центрального органу виконавчої влади у сфері митної політики, підпорядковані Міністерству фінансів України, є дуже передчасним, необдуманим рішенням. У сьогоднішніх умовах це лише дестабілізує роботу податкового та митного відомств, призведе до відволікання додаткових бюджетних коштів, знівелює будь-який контроль з боку громадськості», – каже експерт.

За її словами, сьогодні бізнес має цілий ряд невирішених проблемних питань, які є невідкладними. Одним із таких питань є імплементація та запровадження норм трансфертного ціноутворення, оподаткування факторингових операцій, оподаткування сільськогосподарських товаровиробників. При наданні податкових декларацій з податку на прибуток за 2013 р. бізнесу відмовляють у заліку сум авансових внесків з податку на прибуток у рахунок сплати податку на прибуток, що призводить до необхідності подвійної сплати податкових платежів за відсутності у платників податків оборотних коштів для такої сплати, каже Ю. Дроговоз. Ліквідація ж Міністерства потребує тривалого часу та заблокує роботу відомства на весь час реорганізації, що є недопустимим та призведе до негативних наслідків як в роботі підприємств, так і податкового та митного відомства (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.03).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Остатки средств на Едином казначейском счете (ЕКС) к началу марта 2014 г. составили 3,59 млрд грн, что на 1,13 млрд грн, или 24 % меньше, чем месяцем ранее. Об этом сообщила Государственная казначейская служба Украины (ГКСУ) в понедельник.

Согласно ее данным, в среднем за последние шесть лет правительство к началу марта располагало 4,36 млрд грн, в том числе в 2013 г. – 2,77 млрд грн, а годом ранее – 4,7 млрд грн.

Правительство располагает также валютными счетами, информация о средствах на которых в настоящее время отсутствует (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 3.03).

Национальный банк Украины ограничил снятие валютных депозитов суммой 15 тыс. грн (эквивалент) в сутки, заявил глава НБУ С. Кубив. «Гривневые вклады снимайте хоть миллион, хоть два. Банки ликвидные», – цитирует банкира «Инсайдер».

Как именно будут действовать эти ограничения – по всем вкладам или по каждому, если человек имеет больше одного валютного депозита – не сообщается.

Также отмечается, что ограничения будут временными – на срок до месяца. Кроме того, валютным вкладчикам также оставлена возможность снять всю сумму вклада, но в пересчете на гривны. Сумма будет конвертироваться по курсу на день проведения операции.

Глав НБУ объяснил введение такого ограничения массовыми случаями расторжения валютных вкладов в последнее время.

С. Кубив также пообещал пресекать любые валютные спекуляции на финансовом рынке. «С банкирами каждый день обсуждаем и проводим консультации по ситуации на валютном рынке. НБУ в дальнейшем будет пресекать спекулятивные действия банков», – сказал он.

Напомним, ранее С. Кубив заявил, что банки потеряли 7 % депозитов (30 млрд грн, или 3,2 млрд дол.) в период эскалации противостояний между милицией и протестующими 18–20 февраля. Затем массовое изъятие депозитов из банков уменьшилось в центральных и западных областях Украины, но продолжилось в восточной части страны (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2014. – 28.02).

Национальный банк отстранил от межбанковского валютного рынка восемь банков. Об этом рассказал глава НБУ С. Кубив.

«Уже по восьми банкам, которые занимались спекулятивными действиями, что является нарушением валютного законодательства, приняты меры. Отправлены соответствующие проверки по финансовому мониторингу и нарушениям требований Национального банка», – сказал банкир. Названия учреждений он не озвучил.

С. Кубив также рассказал, что направил в 10 банков аудиторов для проверки их состояния. Кроме того, в 16 банках, по словам главы НБУ, выявлены нарушения обязательных нормативов, пишут «Украинские новости».

Напомним, что за последние две недели на межбанковском рынке доллар подорожал с 8,82 до 11,20 грн, евро – с 12,09 до 15,29 грн. Министр финансов А. Шлапак заявил, что столь высокий курс валют является спекулятивным (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2014. – 28.02).

В Украине в январе – феврале, по оперативным данным, производство стали сократилось по сравнению с двумя месяцами 2013 г. на 10 % – до 4,89 млн т. Об этом сообщили в объединении металлургических заводов «Металлургпром».

По данным объединения, производство общего металлопроката сократилось на 8 % – до 4,4 млн т, выплавка чугуна уменьшилась на 5 % – до 4,54 млн т.

Объемы производства кокса в январе – феврале уменьшились на 3 % – до 2,83 млн т.

В 2013 г. метпредприятия произвели 29,116 млн т чугуна, что на 2 % больше, чем в 2012 г., 32,675 млн т стали (101 %) и 29,031 млн т общего проката (100 %). Производство кокса составило 17,596 млн т (93 %) (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 3.03).

«ПриватБанк» временно ограничил снятие личных средств физическими и юридическими лицами в банкоматах до 1000 грн в день, в то же время безналичные переводы и расчеты картами в торговой сети проводятся без ограничений.

Как говорится в сообщении банка сегодня, кредитные средства по карточкам временно не доступны как наличные, так и безналичные.

Карты других банков в банкоматной сети «ПриватБанка», являющейся крупнейшей в Украине, обслуживаются во всех регионах страны, кроме Крыма.

«В условиях геополитической нестабильности и многочисленных провокаций в ряде регионов Украины со стороны внешних сил, ограничения получения наличных денег позволит получить свободный доступ к наличным всем клиентам, независимо от размера доходов и сбережений. Также временное ограничение наличного оборота необходимо для пресечения получения средств в Украине силами, работающими на дестабилизацию обстановки», – приводится в сообщении комментариев первого заместителя председателя правления ПриватБанка О. Гороховского.

Банк указывает, что все его банкоматы регулярно инкассируются по обычному графику. В банке создан достаточный запас наличных средств для обеспечения работы в режиме пиковых нагрузок (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 2.03).

Международное рейтинговое агентство Moody's изменило прогноз рейтинга государственных облигаций Германии на «стабильный» с «негативного» и подтвердило его на уровне «ААА».

Эксперты Moody's в целом благоприятно оценили ситуацию в еврозоне. Кризис в валютной зоне ослаб, снизились риски, связанные с необходимостью выделения финансовой помощи ряду стран, в частности Италии и Испании.

Кроме того, Moody's изменило прогноз рейтинга гособлигаций Австрии на «стабильный» с «негативного» и подтвердило его на уровне «ААА». Позитивными факторами также называются снижение риска в еврозоне и прогресс, достигнутый страной в консолидации бюджета. Аналогичным образом был улучшен прогноз рейтинга гособязательств Люксембурга, ко-

торый также находится на отметке «ААА». Об этом сообщает Deutsche Welle (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>)). – 2014. – 3.03).

Убыток Банка Кипра, находящегося в процессе реструктуризации, составил по итогам 2013 г. 2,04 млрд евро. Об этом говорится в финансовом отчете крупнейшей на острове кредитной организации.

Как следует из документа, убытки банка постепенно сокращаются. За 2012 г. они составили 2,21 млрд евро. В IV квартале прошлого года убыток составил 93 млн евро, тогда как в III квартале – 142 млн евро.

Это дало основание главному исполнительному директору кредитной организации Дж. Хурикану заявить журналистам, что банк «демонстрирует стабилизацию в том, что касается активов и резервов».

«Прогресс в деятельности организации в течение последних нескольких месяцев материализовался в приведенных цифрах», – подчеркнул он.

Банк Кипра оказался в центре финансового кризиса год назад, после того как ему потребовалась помощь извне в связи с огромными потерями, которые он понес из-за решения ЕС о массированном списании гособлигаций Греции. Правительство Кипра в марте 2013 г. вынуждено было согласиться с требованиями ЕС и МВФ, обещавших выделить кредит в размере 10 млрд евро, о проведении «стрижки» незастрахованных депозитов в Банке Кипра и ныне уже прекратившем существование Кипрском народном банке (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2014. – 1.03).

Рівень безробіття в 28 державах ЄС за даними за січень 2014 р. становить 10,8 %. Згідно з інформацією звітів статистичного бюро Eurostat, сезонно скоригований показник безробіття в ЄС перебуває на поточному рівні, починаючи з жовтня минулого року.

Найвищий рівень безробіття відзначений в Греції (28 %) та Іспанії (25,8 %). Самими працездатними країнами є Австрія (4,9 %), Німеччина (5 %) і Люксембург (6,1 %).

У звіті Eurostat вказано, що за січень без роботи в ЄС офіційно були зареєстровані 262 310 00 осіб. У тому числі в єврозоні безробітних було 191 750 00. У грудні 2013 р. даний показник був на 17 000 осіб менше (*Інтернет-портал державної служби зайнятості України* (<http://www.dcz.gov.ua>). – 2014. – 3.03).

У Франції продовжує зростати безробіття.

За підсумками минулого місяця на обліку служби зайнятості перебувало 3,31 млн осіб.

Як повідомили представники французького Міністерства праці, за підсумками січня поточного року кількість безробітних громадян у країні зросла на 0,3 %.

Таким чином, за звітний період у службі зайнятості зареєструвалося 8 900 осіб, а загальна кількість претендентів досягла 3,316 млн осіб. За рік кількість безробітних збільшилася на 4,4 %.

Варто відзначити, що такий показник перевищує прогнози аналітиків Bloomberg, які очікували зростання на 8,5 тис.

За попередніми даними, економіка Франції за підсумками IV кварталу 2013 р. додала 0,3 % порівняно з попереднім кварталом. У річному обчисленні ВВП країни зріс в IV кварталі на 0,8 % (*Інтернет-портал державної служби зайнятості України* (<http://www.dcz.gov.ua>). – 2014. – 28.02).